

ELŐFIZETÉS.

HELYBEN:
 Egy évre 28 korona.
 Fél évre 14 korona.
 Egy negyed évre 7 korona.
 Egy hóra 2 k. 40 f.

VIDÉKEN:
 Egy évre 32 korona.
 Fél évre 16 korona.
 Egy negyed évre 8 korona.
 Egy hóra 2 k. 80 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszaki egyesült
 vasutak palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 367.
 KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József főherceg-ut. 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 131.

Arad, 1917.

Főszerkesztő:
 Stauber József.

Kedd, január 9.

Foksanit elfoglaltuk.

(Nagy győzelmek az egész oláh-
 orosz fronton.)

Berlin, január 8. (Hivatalos.) A nagy
 főhadiszállás jelenti:

Nyugati harcstér:

Az Yser-harcvonalon az Ypern
 hajlásától és a Sommetól északra idő-
 közönként élénk ágyuharc fejlődött
 ki. Sikeres légi harcokban és a védő-
 ágyuk tüzeiben az ellenség hat repü-
 lőgépet veszített.

Keleti harcstér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy
 harcvonala:

A riga—mitvai uttól nyugatra az
 oroszok tegnap ismét nagy erővel
 széles arcvonalon támadtak. A Duna
 folyó mentén sikerült nekik január
 ötödikén megszerzett területi nyere-
 séget egy darabon kibővíteniök, a
 többi helyeken mindenütt véresen visz-
 szavertük.

József főherceg vezérezredes had-
 sereg harcvonala:

A hóvihár és az érzékeny hideg
 dacára a Putna és Ojtoz völgy kö-
 zött újból visszaszorítottuk az ellen-
 séget.

Mackensen vezértábornagy hadsere-
 gportja:

Január hetedike a IX. hadsereg-
 nek, különösen Krafft von Delmen-
 singen és Morgen tábornokok győ-
 zelmes német és osztrák-magyar esa-
 pataink új nagy sikert eredményezett.
 A románokat és az oroszokat a Mgr.
 Odobesti nagyon megerősített hegy-
 ségből a Putna irányába visszavertük.
 Tovább délre rohammal elfoglaltuk a
 már októberben kiépített, most pedig
 szívósan védelmezett Milkova állást.
 Lendületesen utánanyomulva az el-
 lenségnek, nem engedünk nekik időt
 arra, hogy Foksan és Carestea közt a
 csatorna mentén lévő második vona-
 lában elhelyezkedjék. Ezt az állást is
 áttörtük és tovább is utánanyomulva az
 ellenségnek, áthaladtunk a Foksan-helo-
 testi von. Foksanit ma reggel elfoglalt-
 tuk. A megvivott erődítésekben 3910
 foglyot, három ágyut és több géppus-
 kát szállítottunk be.

Macedóniai hadszintér:

Az Ochrida és Presba-tó közt erős
 ellenséges felderítő osztag előretörése
 eredménytelen maradt. Ladendorff, első
 főszállásmester. (Miniszterelnökség saj-
 tóosztálya.)

Rómában és Foksanban.

Arad, január 8

Egy napon került egymás mellé
 ez a két város, amely pedig olyan tá-
 vol fekszik egymástól, mint Lloyd
 Georgetól, Briandtól, vagy Sonninótól
 a béke szent gondolata. Azon a napon,
 amikor az entente álnok bölcsei Ró-
 mában elhatározták, hogy a balkáni
 helyzetet rendezni akarják és „oda-
 lent” nagy takarítást végeznek, a mi
 és szövetségeseink acél karja új esa-
 pást mért az oláhság konok fejére:
 elfoglaltuk Moldva legfontosabb várát,
 Foksanit.

A mostani hadi helyzet Romániá-
 ban valahogyan hasonlít ahhoz a szituá-
 cióhoz, ahogy Oroszország volt a
 híres-nevezetes gorlicei áttörés után;
 seregeink csaknem naponként elfog-
 laltak egy-egy várat, erődítményt,
 vagy jelentékeny várost. Most is tü-
 neményes lendülettel haladunk abban
 az országban, amelynek félrevezetett
 népe tajtékzó szenvedéllyel és becs-
 telen indulattal akart átgázolni a mi
 testünkön. S most tőrnie kell, hogy
 sorra elfoglaljuk a városait, hogy ga-
 bonraktárait — amelyeket a kapzsi an-
 gol vett meg magának — mi ürítsük ki,
 hogy vágómarháit a mi katonáink
 egyék meg.

A rejtelmes és titokzatos végzet, ame-
 lyet láthatatlan, de az igazság szol-
 gálatában álló varázsos erejű kezek
 irányítanak, kérielhetlenül lesújt a
 bűnösökre akár országok, akár né-
 pek, akár királyok legyenek azok.
 Látjuk, hogy a bűnbán fogamzott,
 véres málterrel össze tapasztott el-
 lenséges szövetség nem tud fölöttünk
 urrá lenni. Hiába van meg számbeli
 fölényük, hiába ütnek tolyton arany-
 nyal megrakott zsebükre, hiába dug-
 ják össze elbizakodott fejüket — amely
 oly üres, mint amilyen telt az ersz-
 nyük — s hiába sorakoztatják fel el-
 lenünk a kelet minden vadon nőtt
 néptörzst, — nem bírnak legyőzni
 bennünket.

Csaknem minden két—három hó-
 napban összeülnek az entente rabló-
 törzs főnökei és tolyton újabb halálos
 ítéleteket mondanak ki fölöttünk. Mi
 pedig állandóan püföljük őket. Hogy
 meddig tart ez? Az embernek kedve
 van az egyszeri zsidó banális viccét
 alkalmazni, aki jegy nélkül utazott és
 minden állomáson lerúgták a vonat-
 ról. A kérdésre: meddig utazik, só-
 hajtva felelte: Ameddig a hátam
 bírja. Az entente háta nem olyan
 erős, mint az egyszeri zsidó. (==)

Foksan a mienk.

(A szövetségeseink áttörték az el-
 lenséges vonalat.)

Budapest, január 8. (Hivatalos.)
 A főhadiszállás jelenti:

Keleti harcstér:

Mackensen vezértábornagy hadsere-
 gportja:

Az ellenséget tegnap Foksaninál új-
 ból megvertük. Mig német ezredek a
 várostól délre és délnyugatra áttörték
 az ellenséges vonalat, addig Goldinger
 Lajos altábornagy csapatai Odobesci
 területén rohammal elfoglaltak két
 egymás mögött fekvő ellenséges ál-
 lást. Egyidejűleg a Mgr. Odobesti
 hegyvidékén is visszavetettük az el-
 lenséget. Az oroszok az egész harc-
 vonalon meghátráltak. Foksanit ma dél-
 előtt nyolc óra óta a szövetségeseink ke-
 zén van. 3910 embert elfogtunk és há-
 rom ágyut zsákmányoltunk.

József főherceg vezérezredes arc-
 vonala:

A Putna és Lusita völgyekben is-
 mét hódítottunk ellenséges területet.
 A Kassinu felső folyása mentén szin-
 tén tért nyertünk, amelyet az ellenség
 hasztalan igyekezett ellentámadások-
 kal tőlünk elragadni.

Lipót bajor herceg vezértábornagy
 hadseregének harcvonala:

Haderőinkről nincs jelenteni való.

Olasz és délkeleti hadszintér:

A helyzet változatlan. Hófer altá-
 bornagy, a vezérkari főnök helyet-
 tese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Kihallgatások a királynál. Bécsből je-
 lentik: Ofeisége ma a következő személyisé-
 geket fogadta kihallgatáson: Tisza István gróf
 miniszterelnököt, Webel Bodó gróf német
 nagykövetet, Széchenyi Dénes gróf kopenhá-
 gai osztrák-magyar követet és Barian István
 báró közös pénzügyminisztert.

Külföldi hírek. Budapestról telefonál-
 ja tudósítók: A király az erdélyrezi betörés al-
 kalmával a határvidékről elszállított állatokat
 átvéő bizottságban kifejtett buzgó és eredmé-
 nyes munkásságuk elismerésül Rubinek Gyú-
 kának, az Omge igazgatójának a Ferenc Jó-
 zsef rend közepkeresztjét a csillaggal, Eber
 Antal dr.-nak, a Magyar Telepítő és Parcel-
 láló Bank vezérigazgatójának és Jeszenszky Pál-
 nak, a Magyar Mezőgazdák Szövetkezeti ve-
 zérigazgatójának az udvari tanácsosi címet,
 Halász Bélának, a Magyar Telepítő és Parcel-
 láló Bank gazdasági tanácsosának a Ferenc
 József rend lovagkeresztjét adományozta.

Nem tudják tartani az oroszok a Szereth vonalat.

(Ehen halnak a menekülő oláhok.)

— Sajtó tudósítók teletjelentése. —

Luganóból jelentik: A *Corriere de la Sera* szemben az elterjedt hírekkel a helyzet megbeszélésénél, azt a határozott véleményt fejt ki, hogy a románok és az oroszok megvert haderőikkel nem lesznek képesek az alsó Szerethet tartani.

Jassy. Az oláhoknak Moldovából való menekülése és Oroszországba való menekülése tovább tart. Jassyban több mint félmillió menekült van összehozva. Élelmezésük teljes lehetetlenségbe ütközik. A menekültek közül a nyomor, az éhség és a hideg százával szedi áldozatait. Az oláh kormány mindent megkísérel ugyan, hogy a pánikszerű menekülésnek elejét vegye, de sem erőszakos rendszabályok, sem biztatások sikerre nem vezetnek.

A sajtóhadiszállásról jelentik: Galac vidékén az oroszok nagy tömegeket vetnek hareba, hogy a katasztrófát elhárítsák és előnyomulásukat feltartóztatni megkíséreljék és így időt nyerjenek ahhoz, hogy új védelmi vonalon elhelyezkedhessenek. Támadó csapataink azonban súlyos veszteségeket okoznak az ellenségnek és az oroszokat lépésről-lépésre visszaszorítják. Közben a Kárpátokból előre törő csapataink nehéz harcok között, az Ojtoz és Putna völgyek között nyomulnak előre a siklás felé és máris több orosz támaszpontot elfoglaltak.

A sajtóhadiszállásról jelentik: A Monte Fatucanu elfoglalásakor orosz foglyoknál a következő orosz hadiparancsot találtuk:

A 48. és 49. hadosztálynak: A főparancsnok megparancsolta, közöljük a legénységgel azonnal, hogy az ellenség békeajánlatot tett, amely azonban elfogadhatatlan és alkalmatlan arra, hogy a békekötés gondolatát felkeltsse. A háborút folytatni fogjuk, amíg az utolsó ellenséges katonát át nem kergettük határainkról. Brusszilov főparancsnok követeli, hogy golyó és szurony beszéljen csak az ellenséggel. A gyalogatos német gyáva lett és békéért könyörög. Ez annak a jele, hogy rosszul megy a dolga, mert még a békéből is üzletet akart csinálni. Feleljetek neki, markoljatok sörényébe! E gazembereknek közelodik a haláltusa, ezért bele fognak egyezni mindenbe és térdelve fognak békéért könyörögni, már nem próbálnak majd üzletet csinálni vele. Még csak rövid ideig kell szenvedni, de azért rá kell vetni magunkat az ellenségre, nemsokára végük lesz. Ne tőrjétek, hogy tárgyaljanak velük. Jelszavunk: golyót a semmirekelők mellébe és szuronyt üres gyomrukba.

Ezt a parancsot a felebbvalók az utolsó közlegénnyel is tartoznak közölni. Jekraszov altábornagy, hadtestparancsnok.

Szótia. A bolgár vezérkar hivatalos jelentése: Macedon front:

Az Ochrida és Presba tavak közt járőrök vállalkozásai reánk nézve kedvező eredménnyel. Az srevonalnak esupán néhány pontján volt gyenge tűzérési tevékenység.

Román front: Egy ellenséges monitor

megszakításokkal bombázta Tulcea városát, de nem tudott számottevő kárt tenni.

Stockholm. Az ellenzék magatartása következtében az oláh kormányának az a szándéka, hogy a parlamenti tárgyalást újból megszakítja. Az ülészak bezárta előtt azonban Take Jonescu nyilatkozatot olvas fel, hogy a kormány politikája helyes és hogy a pártok egyhangulag csatlakoznak ehhez a véleményhez. Hasonló nyilatkozatot fog felolvasni a szenátusban Căntăcuseanu. Az oláhok legutóbbi veresége alkalmából *Bratianu* vigasztaló táviratot kapott *Lloyd George* miniszterelnöktől, aki újból megígéri, hogy az entente nem hagyja Romániát cserben.

A jegyzés végén.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Vége felé közeledik az ötödik hadikölcsön jegyzésére kitűzött határidő. A lefolyt hetek alatt nap-nap mellett tanui voltunk annak az egyre fokozódó lelkes jegyzési készségnek, a mely mind mélyebb, mind szélesebb medret ás magának az ország lakosságának minden egyes rétegében. Ha ezt az ütemet — miként az előző kölcsönöknél — sikerülni fog mindvégig megtartani, a fényes siker nem maradhat el. Az ország egész közönsége lázasan figyel a jegyzések alakulását és türelmetlenül keresi a hadikölcsönre jegyzők névsorában mindazokat, a kiket vagyoni helyzetük és nagy jövedelmük képessé tesz arra, hogy jelentékenyebb összeggel vegyenek részt a nemzet ötödik pénzügyi erőfeszítésében. A tökéletesség nagyobb, mint valaha s ha mindenki képessége szeriut tesz eleget a házával szemben fennálló kötelezettségének, a hadikölcsön sikere minden érvelésnél hathatósabban fogja támogatni békeakciónkat. A hadikölcsön sikere ugyanis a nemzet ellenállóképességének fokmérője. *Mennél nagyobb az az összeg, melyet a nemzet önvédelmi harcának folytatására minden kényszer nélkül önszántából fölajánl, annál fényesebben cáfoljuk meg az ellenséges sajtónak azt a rágalmát, hogy békeajánlatunk kezdődő kimerülésünk jele. Békeajánlatot tettünk, mert emberiségünk, józan eszünk ezt diktálta. De ha visszautasítják ellenfeleink a békejobbot, jobban mint valaha tapasztalni fogják, hogy a középponti hatalmakat sem legyűrni, sem az élők sorából kitörölni nem lehet. Hadseregünk törhetetlenül fogja visszaverni továbbra is a támadásokat, a hadsereg működéséhez szükséges erőt pedig a sikeres hadikölcsön fogja előteremtteni.*

Aradon ma a következő jegyzések történtek:

Az Aradi Első Takarékpénztárnál: Laender Aladár 75,000, H. B. T. 50,000, Szánthó Mihály 26,000, Henik Róbert 25,000, U. P. 25,000, Mayor Elemér dr. 24,000, Parázs Akos 22,000, Aradi Chewra Kadiseha 20,000, Campian György I. 20,000, Campian György II. 20,000, Gál Lajos dr. 20,000, Szőke Szilárd 20,000, Ringeiss Sebastian 18,000, Orbán Miklós 17,000, Bálka-D. Jenő 15,000, Révész Ala-

dár 15,000, Wagner és Erdmann 14,000, Jurcsák Antal 14,000, Horváth János 12,000, Nagler Oszkár 12,000, Cseke János 11,000, Kovács István 10,500, Mangold Géza 10,000, Strasser Gyula és társa 10,000, özv. Kulcsár Mihályné 10,000, Blaskó András 10,000, Harike Pál 10,000, Péczely Andor 10,000, Ernst Gusztáv 8500, Kohn Béla 8000, Antalffy György és neje 7300, Fischer József 7000, Baumann N. 6000, Frankel Bódog 6000, Gulyás Józsefné 6000, Friedrich István dr. 6000, Roehlitzer Adolf 5500, Taussig Hugó 5000, Jenko Károly 5000, Klein Ignác további 5000, Sárkány Győző 5000, S. F. 5000, Cukor Endre 5000, Deutsch Aranka 5000, Kecskés Károly 5000, Feldmann József 4500, Id. Tóth Ferenc 4500, Hajduk Dóme 4000, Dénes Lajos 3000, Arzen Mihály 3000, Deményi Mór 3000, özv. Kulcsár Imréné 3000, Szekulics Arzen 3000, Lobstein Gyula és neje 3000, Boni Adolf 2700, Vogl Vilmos 2500, Kramer Manó 2000, Gruber Nándor 2000, V. L. 2000, Fömmel Géza 2000, özv. Majeresik Jánosné 2000, Fürst Károly 1500, Borsodi Hilda 1000, Klein Erzsébet 1000, Reinholz Miklós 500, Prundán Nikolae 500, Fazekas Albert 500, Staresevics Mária 500, Prundán Jován 400, Aj. Sztán Tagyer 400, Petkucz Illés 300, Hoz Ilonka 50 korona. A mai jegyzések: 698,650 korona. Az összes eddigi jegyzések: 8.013,560 korona.

Az Aradmegyei Takarékpénztárnál az összes jegyzés 7.700,000 korona.

Az Aradi Ipar és Népbanknál az alábbi jegyzéseket eszközölték: Papp Istvánné 21,000, özv. Vikol Lipótné 8000, Gortkó Minály Csaba 7000, özv. Beleznay Jánosné 5000, Halmazsán Steján 6000, Pákordi Julianna 3000, Geese Károly és neje 2000, Makk Teréz 2000. Egyéb 10,450 korona.

Az Aradi Általános Takarékpénztárnál ma, az alábbi jegyzéseket eszközölték: Singer Antal Lippa, újabb jegyzés 10,000, N. N. 10,000, Steiner Nővérek 2000, Freud Miksa 2000, Ungár Rózsi és Lili Monyoró 1000, Blum Antal 1000, Kovács József 1000, Izsák Erzsébet 1000 korona.

Aradi Kereskedők takaré- és hitelszövetkezete újabb jegyzése 84,500, egyéb jegyzés 3200 korona. Összes jegyzés 1.283.250 korona.

Az Aradi Polgári Takarékpénztár részvénytársaságnál a mai napon az alábbi jegyzések történtek: Singer Antal 10,000, Minorita-rendház Arad 1200, H. S. 200, „Katika” 10,000 korona. Mai jegyzés 23,200 korona. Összes eddigi jegyzés 1.808,000 korona.

Kupareszku György solymosvári, lakos, ki a mozgósítás óta katonai szolgálatot teljesít, a cs. és kir. 33. gyalogezred kötelékében s hosszú ideig volt a harctéren, az ötödik magyar hadikölcsönből 10,000 koronát jegyzett.

MULATSÁGOK

(=) Tea-zsúr. A békés idők legkellemesebb szórakozásai, legfinomabb hangulatu mulatságai közé tartozott a tea-zsúr. A háború megszüntette ezt is. Azonban az élet nem állhat meg, a szegénység, a nyomor fájdalmait enyhítendő és ezért a közönség áldozatkészségét ismét igénybe kell venni. Nemesebb formát erre nem lehetett találni, mint a zsúrok felelevenítését. A Központi szálloda nagytermében vasárnap délután ismét mozgalmas élet volt. Mindenki sietett eleget tenni az Aradi Polgári Jótékony Nőegylet felhívásának. Aki csak tehette, ellátogatott a tea-délutánra, hogy megjelenésével elősegíthesse azt a nemes célt, amelyet az egyesület már évek óta szolgál. Megtalálta ott mindenki a szórakozását. Arad város legbájosabb fiatal asszonyai és leányai szolgálták fel a legfinomabb teát és süteményeket. A 33. gyalogezred zenekara változatos műsor mellett késő estig mulattatta az előkelő közönséget.

Befejezték az entente tanácskozásokat Romában.

(Nagy offenzíva készül a monarchia ellen.)

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

A Stefani-ügynökség jelenti: A négyesszövetség miniszterei és nagykövetei közt megkezdett tárgyalások, tegnap délelőtt és délután is folytatódtak. A tegnap délutáni üléssel az értekezlet véget ért. A szövetségesek munkálatuk befejezéseül megállapították egyetértésüket a napirenden álló különböző kérdések dolgában és azt a határozatot hozták, hogy erőfeszítések tömörítését mind szorosabban megvalósítják.

A Popolo d'Italia értesülése szerint Elliot angol követen kívül Guillemont francia, Demidov orosz és Bozdani olasz követ is részt vettek a római konferencián. Az olasz lapok egyértelműen azt hangoztatják, hogy a konferencián a macedon és görög kérdéseket állították a tárgyalások középpontjába, amelyekre nézve a tanácskozás fejlett egyetértést létesített. A Popolo d'Italia értesülése szerint a tárgyalások a következő pontok szerint igazodtak: A parancsok egyöntetűsége, a hadiszerek közössége, a hadierők egysége azzal a céllal, hogy az ellenséges blokkot leggyengébb oldalán támadják. A Popolo d'Italia szerint ez csak Ausztria-Magyarország és Bulgária lehet. Az angolok felvetették azt a tervet, hogy Szalonikit ki kell üríteni és a macedon frontról elvont csapatokkal Bulgária és a monarchia ellen kell erélyesen fellépni és véget kell vetni Bulgáriával szemben eddig tanusított szentimentalizmusnak is.

Az olasz lapok kifejtik, hogy a tanácskozások igen sokáig és hosszasan tartottak.

Az entente meghatalmazottak mindent részletesen beszéltek meg és a döntéseket a nyilvános üléseken hozták. A Corriere della Sera szerint a tanácskozásokat megszakításokkal folytatták, mert egyes kérdéseket a miniszterek és a kiküldöttek külön-külön vitattak meg, majd nyilvános ülésen referáltak a vita eredményéről és azután együttes ülésen hozták meg a döntéseket.

Haigh angol főparancsnok egy hírlapíró előtt a következő nyilatkozatot tette: Ellenségeink még igen erősek és hatalmasok. Megközelítőleg sem tudom, hogy a háború még meddig fog folyni. Nem tudom, mikor érhetjük el azokat a célokat, amelyekért harcolunk. A legutóbbi Somme-csata is bebizonyította, hogy nagyon kemény ellenféllel állunk szemben, amely nem könnyen adja ki kezéből a biztositékokat.

Sarrail Rómába utazásáról az olasz lapok azt írják, hogy az entente kebelében aggodalmak merültek fel arra nézve, hogy Olaszország, amely eddig is véres áldozatokat hozott, vonakodni fog az egységes hadvezetés elfogadása tekintetében. Az olasz miniszterek utaltak az orosz front példájára, ahol angol és francia kiküldött tisztiek még orosz tábornokok terveit is keresztelték és elrontották. Sarrail missziója az volt, hogy bebizonyítsa az entente-hatalmaknak, hogy Görögország magatartása Sarrail minden hadműveletét megbénítja és a macedon frontnak a többi frontokkal való együttműködése lehetetlen nagyobb, erélyesebb akciók nélkül.

Vihart vet az ellenzék.

(Saját tudósítók telefonjelentése.)

Budapestről telefonálja tudósítók: Az ellenzéki pártoknak a januári ülészak vitáját előkészítő-bizottsága ma este Földes Béla előnöklété alatt ülést tartott, amelyen részt vettek Andrássy Gyula gróf, Apponyi Albert gróf, Zichy Aladár gróf, Szerényi József, Molnár János és a pártoknak még számos tagja. A bizottság a mai ülésen teljesen elkészült a vita anyagával, amely igen nagyarányúnak és veszedelmesnek ígérkezik — ellenzékiek szerint. A háború előtti idők viharos politikai ülészakára készülnek, erős bírálat tárgyává teszik a kormányzatnak a közéletmezés terén elkövetett hibáit, a rokkantak, hadiözvegyek, hadiárva ügyét, a katonák választójogát, a kiegyezés kérdését és a marhaszállítási percek, amelyekben az ellenzék szerint a munkapárt igen sok tagja érdekelve van. Andrássy Gyula gróf, Apponyi Albert gróf és Rakovszky István külön beszédben foglalkoznak majd a belpolitikai kérdésekkel.

A politikai pártkörökben élénken beszéltek ma este az ellenzék közzülődéseit és a munkapártban bizakodó hangulatban arról beszéltek, hogy szigorított házszabályokkal készülnek a vitára és hogy az esetben, ha az ellenzék személyes tere viszi a vitát, akkor a munkapárt szónokai a koalíció botrányait és visszaéléseit fogják szövé tenni. A munkapárt el van készülve arra, hogy ha kell, a parlamenti harcok személyes részét a végletekig viszi az ellenzékkel szemben.

Bécsből jelentik: A magyar képviselőház elnökségének elfogaltsága miatt a Berlinben január 16-ikára tervezett német-osztrák-magyar politikai értekezletet elhalasztották. A munkapárt ezen az értekezleten három taggal, az ellenzéki pártok egy-egy taggal fogják képviseltetni magukat. A tanácskozások célja a politikai és ka-

Királyok és nem diplomaták kötik a békét.

Írta: Nikolett Döme.

A béke angyala alig lebbenté meg szárnyait, már is szóvá teszik azt a kérdést, hogy hol kössük meg a békét. Az általános vélemény az, hogy a semleges Svájc fogja valamely városában a béke küldötteit üdvözölni. A jó svájci polgárok között élénk versengés folyik, hogy melyik városa részesüljön a kitüntetésben, a mi nemesek erkölcsi, hanem jelentékeny anyagi előnnyel jár ama sokadalom által, mely a városban összegyűlendő s hetek, sőt hónapokon át szórni fogja a csengő frankokat, rubeleket, márkákat, koronákat s isten a megmondhatója, hányféle náció pénznemét. Ebben a pénzparizásban részt fognak venni nemesek a béke megkötésére kiküldendő hivatalos személyek, hanem ott lesznek ezenkívül a világ minden részéből oda zárandókló hírlapok képviselői; ott lesznek a nem hivatalos diplomaták; ott lesznek a milliós bankok és börzék képviselői; továbbá a háború alatt meggazdagodott hadseregszállítók és végül a kávéházi konradok. Ezek valamennyien éber szemekkel fogják kísérni a békétárgyalások minden egyes mozzanatát, hogy abból valamiképp jó üzletet vasalhassanak ki.

A „nyereség” vagy „veszteség” számlája akként fog zárulni, a miként a béke létrejövele vagy megghiúsulása mellett kombináltak. Hogy az ilyen békétárgyalások minő árulkalmazásoknak vannak a spekulánsok körében kitelve, ezt illusztrálom annak leírásával, hogy hol és miként jött létre a béke abban az időben, midőn a most ellenünk közösen küzdő

angol és francia náció egymás ellen vallási és világhatalmi kérdésből kifolyólag elkeveredett háborút folytatott.

1649. év január 30-án sötét köd borult London városára. Egyhangú dobpergés mellett utolsó útjára kísérték Cromwell hívei a törvényt szegő I. Károly angol királyt. Hőnérbárd ütötte le fejét, intő példának annak, hogy a szabad angol nemzet nem tűr maga felett zsarnokot. Károly király második utódja — II. Jakab — nem okult a tragikus eseten. Ő sem akarta Anglia vallás és alkotmányos szabadságát elismerni. E makacsságnak az lett a vége, hogy a zsarnok királytól elpartoltak a dinasztikus érzésű gavallok és az ötvösök, kik a nemzeti bank hiányában (ez csak később alakult) a háborúhoz szükséges pénzt szolgáltatották. Ez az elégedetlen elem a nagy közönség támogatása mellett a ferradalom élére állította Oranai Vilmost, II. Jakab király Mária nevű leányának férjét, aki az összeesküvők megbíztatására betört Angliába s győzelemre vitte az angolok vallási és alkotmányos szabadságát. II. Jakab király XII. Lajos francia király udvarában kegyelem kenyeren élőködött, ott töltötte élte végnapjait. A nagy francia király fegyverei nem tudtak segítségére lenni II. Jakab érdekeinek. A folytonos háborúk és rendkívüli fényűzés kimerítette a francia király pénzzavarát. Ebben a sikerteljes küzdelemben az angolok érdekében fegyvertársként harcolt a német faj is és jelentékeny érdeme van abban, hogy Anglia ebben a diadalmas küzdelemben a francia nemzet kezéből kiragadta a világhatalmi uralmat.

E küzdelemben tette Vilmos azt a nyilatkozatot, hogy: „azé lesz a győzelem, kinek a zsebében marad az utolsó arany”.

Es ma? Az angol nemzet irtó háborút folytat az egykori szövetségese — a német népfaj és ellenünk. Anglia vezérterfia ma szintén Vilmos jelszavát idézi azzal a módosítással, hogy nem az utolsó arannyal a zsebében, hanem egy rémesebb fegyverrel — a kiéhezteséssel fogja a németet és szövetségeseit tönkretenni.

E rémes fenyegetés eddig balul ütött ki. Hála érte a dus magyar földnek! Eddig volt és Isten segítségével lesz mit annunk. Hős katonáink pedig diadartól-diadalra lobogtatják a magyar trikolorot. És talán az utolsó arany is a mi zsebéinkben marad. Ezt bizonyítja az a körülmény, hogy hazánk minden liában meg van a legnagyobb áldozatkészség és egyik hadikölcsönjegyzés fenyesen felülmulja a másikat. Ilyen természeti adományok, katonai hőstettek, polgári erények és áldozatkészség mellett „Magyarországot a poklok kapui sem dönthetik meg.” És a háború befejezése után fiatal királyunk bölcs kormányzása alatt naggyá, virágzóvá lesz a hon, mint volt egykor Nagy Lajos és Mátyás király idejében. Hogy az általunk remélt dicsőséges háború befejezése céljából hol és melyik városban fog a béke létrejönni: azt még ma bizonyosan lehet megjósolni. Vilmos idejében a hadakozó és semleges államok között hosszadalmas vitatkozás, levélváltás folyt le annak megállapítása végett, hogy a diplomaták hol jöjjenek össze.

Az osztrák császár Aachent javasolta, a francia király Haagat. Vegre úgy egyeztek meg, hogy a szövetséges hatalmak képviselői Haagban gyűljenek össze, a francia meghatalmazottak pedig az 5 mérföldnyi távolságban fekvő Delftben szálljanak meg. Haag és Delft között volt egy Ryswick nevű falu. Ennek,

tonai szövetség és gazdasági kapcsolat erősítése a monarchia és Németország között.

Bécsből jelenti: A Linzer Tagespost értesülése szerint a német nemzetiségi szövetség egyöntetű hűségnyilatkozatának hatása alatt Szilveszter dr. visszavonta a Reichsrath elnöki méltóságáról való lemondását.

Prágából jelentik: Szombaton a

ceseh egyesültek elnökének Staneknek lakásán tanácskozás volt, amelyen elhatározták, hogy a ceseh pártok követelni fogják a miniszterelnöktől a Reichsrath egybehívását és a parlamenti élet helyreállítását.

Bécsből jelentik: Parlamenti körökben hirtelen jár, hogy a király Rosszger Pétert a steier költőt az osztrák urak háza tagjának nevezi ki.

Német tengeralattjáró hőstette.

(Orosz belismerés a vereségekről.)

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti: Egy tengeralattjárónk, amelynek parancsnoka Steinbauer tengerészeti főhadnagy, december 27-iken az aegaei tengeren az ő zó hadiorok által biztosított 11300 tonnás Gaulois francia sörhajót torpedólovással elsüllyesztette. Ugyanez a tengeralattjáró a Földközi tengeren január 1-én a 14278 tonnás, torpedórombolókat kísért, teljesen megrakott Ivornia nevű angol csapatszallító gőzöst, 3-ikán egy felfegyverzett, erősen megrakott, mintegy 6000 tonnás csapatszallító gőzöst süllyesztett el.

Berlin. A Wolff-ügynökség jelenti január nyolcadikán este: Rigánál heves tüzérségi tűz. Foksanál a megvert oroszok üdözzük.

A sajtóhadiszállásról jelentik: Orosz hivatalos jelentés január hetedikén: A Putna és Kabala összefolyásától délkeletre az ellenségnek sikerült a románokat visszaszorítani. Rimnicitől délre tüzérségi tűz. védelme alatt az ellenség offenzívát kezdett. A Rimnici-Macín fronton elkeseredett ellenállás után csapatainkat visszaszorította. Január 4-ikén kiürítettük Braiát és a Szerethen-től vonultunk vissza.

IRODALOM ES MŰVESZET.

* Az aradi rendőrtisztviselők hangversenye. Szombaton este rendkívül sikerült hangverseny zajlott le az aradi kulturpalotában, amelyet színültig megtöltött a közönség. A koncertet, amelyen a város színe-java megjelent, az aradi rendőrtisztviselők rendezték az erdélyi tüzhelyek újja építésének alapjára. Az estélyen három fővárosi művész, egy országos híres dalköltő és számos aradi szereplő nyújtott a közönségnek igaz művészi élvezetet. A fővárosi szereplők közül legelőször Pallai Anna az operaház prima ballerínája lejtett el néhány lebilincselően fantasztikus táncot, majd

Kulcsár Juliska, az operaház énekesnője, Kurucz János elismert névű dalköltő és zongoraművész zongorakísérete mellett adott elő dalokat. A közönség rendkívül meleg óvációban részesítette úgy őket, valamint Makai Margitot, a Vígsház bájos megjelenésű művésznőjét, aki csodálatos szubtilitással két monologot interpretált. Az aradi szereplők közül Beregi Sándor dr. rendőrfogalmazó prózai és verses számokkal szerepelt, majd részt vett annak az egyfelvonásos, hangulatos színijátéknak előadásában, amelyben úgy neki, mint partnereinek: Horváth Micinek, Győzőnek és Kertésznek rendkívüli sikere volt. A közönség percekig

közéleben volt egy négyszögű, díszes parkkal körülvett palota, melynek azon időben az orániai herceg volt a gazdája. Ez a ház mintha csak diplomaták elhelyezése végett épült volna. Központján egy tágas terem volt. Jobbról-balról megfelelő szárnyas ajtóval. Mindegyik szárnyas ajtónak meg volt a maga feljáró hidja, a maga kapuja, a maga utja. Az épület szárnya a szövetségeseeknek, — a másik a franciáknak, — a központban levő csarnok a diplomáciai követeknek lett rendelkezésére bocsátva. Az itt összegyűlt béke küldöttség tagjai között első sorban sok bajt okozott az ötített kérdés. Nagy disputálás után ezek valahogy el lettek simítva. Megállapították, hogy a haagai vonat jobb felől, a deli vonat bal felől hozza be a béke megkötésére küldött diplomatákat. De ezután sem jött még szóba a béke kérdése. A hű és féltékeny diplomaták azt a kérdést vetették fel, hogy mindegyik képviselő mennyi lovat, inast, kocsiat tarthat Ryzwickben. A szolgálatot teljesítő legények botot vagy kardot viseljenek-e. Kinek kocsija menjen előt nyilvános sétánál; melyik térjen ki az utból a másiknak. Az osztrák császár képviselője, Kaunitz jogot tartott arra, hogy ő és társai az asztalnál a legfőbb helyet foglalják el, de ezt a választó fejedelmek küldöttai elleneztek, annál is inkább, mert nem akarták nekik az excellencias címet megadni. Ebből ismét vitakozás, összetűzés, gyűlöletből való eltávolítás, majd reá — a diplomáciai közvetítő útján — kivétel lett. De ez nem tartott sokáig. Jött a ceremóniális színházi komédia. Az osztrák császár képviselője méltóságával megegyezőnek nem tartotta, hogy gyorsabb léptekkel menjen elébe a másiknak, mint az jön elébe. Ha tehát egyik azon vette észre magát, hogy véletlenül na-

gyott lépett: rögtön visszafordult a kapuig s kisebb léptekkel lépett a terembe. Ezt a circuszi látványt követte a nyelvkérdés. A franciák anyanyelvükön nyújtottak be egy írást.

Ismét parázs disputa. A többi államok tiltakoztak az újítás ellen. Végre abban történt megállapodás, hogy az írást lefordítják latin nyelvre. Jött erre a kegyelet kérdése. Már hetek előtt köztudomású volt XI. Károly svéd király halála, de a diplomatáknak csak most volt idejük a sok disputa miatt a gyászos eseményt bejelenteni. Erre az ülést felfüggesztették s a gyűlés tagjai siettek lakásukra gyászruhát öltetni.

Ily aprólékos formaságok, etikete és hűségbeli kérdések feszegése között töltötték idejüket a komoly diplomaták, mely idő alatt a béke megkötésének reménye egy lépéssel sem haladt előre. Folyt a szóáradat, fogyott a pénz, mely a jó ryzwicki és szomszédos községek polgárainak zsebében vándorolt. Ezek évtizedekig is szívesen látták volna falaik között a sokadalmat. Vimos pedig ezalatt türelmetlenül várta a béke kötésére vonatkozó híreket. De midőn látta azt, hogy diplomatái nem képesek dűlőre vinni az ügyet, beleunt a dologba és győzelmes fél létére a diplomaták háta megett, tudtuk nélkül békét ajánlott XIV. Lajosnak, aki ezt hamarosan el is fogadta.

Ezen történelmi békekongresszus után kérdés, hogyha a mostani békekötés színhelyétől swajenak valamely városa lesz kijelölve: nem fogják-e a diplomaták ott is idejüket és pénzüket haszontalanul elfecsérelni és nem fognak-e az urakódók ezek háta mögött békét kötni. Vederemo.

tartó tapssal honorálta a szereplők fáradozását. Az elismerésből kijutott Róna Dezsőnek az aradi színtársulat baritonistájának, aki három dal eléneklésével aratott őszinte sikert. Zombory Andor a konferencie tisztjét töltötte be és mint mindig, most is kellemesen elszórakoztatta a közönséget finom ötleteivel. A jótékony célra igen jelentékeny összeget juttatott a hangverseny.

* Hangverseny a háziezred rokkant alapja javára. Az idei szezonnak egyik kimagasló művészi eseménye lesz az a hangverseny, amelyet e hó 20-ikán tartanak meg a kulturpalota nagytermében. A hangverseny védnökségét Resch Ferenc altábornagy volt szíves elvállalni és annak tiszta jövedelme a háziezred rokkant alapját gazdagítja. A nagyszabású művészestélyen Weid Magda, az aradiak európai híres hegedűművésznője, azonkívül egy fővárosi kiváló énekművész fog fellépni, akiknek énekszámait Dianzi Oszkár zongoraművész kíséri. A műsor még több más nívós számmal bővül és a teljes programot a közeli napokban fogja a rendezőség közzétenni. Jegyek már váltóutók Seherhag H. és Fia cégnél.

* Brázay Emil színdarabja. Brázay Emil az Aradi Közlöny volt berlini munkatársa, „A tenomen” címen három felvonásos színdarabot írt, melyet a jövő hónapban Sebestyén Géza társulata a temesvári színházban mutat be. Brázay Emil régebben Temesvárott is újságíróskodott s így érthető, hogy ott rendkívüli érdeklődés előzi meg ezt a bemutatást. „A tenomen” egy rendkívüli színésznői karriert tárgyal s témája Berlin színházvilágát hozza szemre, ezt az izzóan érdekes művet, ahol az utolsó években nagyszerű és csodálatos színésznői karrierék szinte frappáns hirtelenséggel emelkedtek kaprázatos magasságba. A temesvári színház nagyban készül az eredeti darab bemutatására, mely valóságos irodalmi szenzáció erejével is fog hatni, mert még nagyon ritkán volt reá példa, hogy vidéki színház abszolút-irodalmi darabot adott volna elő. Mint értesülünk Brázay színdarabja Budapesten is színpadra fog kerülni, a Sebestyén-társulat ugyanis ezzel a darabbal fogja budai saisoiját megnyitni.

* A színház hírei. Szép asszony. A budapesti Nemzeti Színház szenzációja: Gábor Andor legnagyobb vigjátéka, a Szép asszony. Jól ismeri mindenki. Léha és könnyelmű, néha ostoba, mások szellemes, nevet, ha sirni kezd, lené, sir, ha nincs már hazugság: Szép asszony. Nem több, ez a szó behatárolja egész életét. Vidáman táncol az élet parkettján és ha néha-néha egy-egy szívben megbötklik, azt könnyedén letrugja piány lábával. Erre a szép asszonyra vetni a reflektor sugarait Gábor Andor. A Szép asszony nem csak, hogy meghódítja, de meglepi a közönséget és a siker teljes mértékben biztosítva van. A címszerepet Harsányi Margit játssza, a többi összes szerepek elsőrendű kezekben vannak. — Olgayprimas. Kálmán Imre pompas operettje kerül holnap előadásra a főszerepekben Z. Váradi Margit, Horváth Mici, Polgár Sándor, Győző, Jánai, Kertész, Benkőné.

* Az aradi írók és művészek szabad társulásának szervező-bizottsága vasárnap esti szökéses összejövetelén állította össze a február 3-ára tervezett nagy művész-estélyének a programját. Az estély, amely minden valószínűség szerint a színházban lesz, alkalmat fog nyújtani Arad közönségének arra, hogy a művészi tomorülésben résztvevő szellemi reprezentánsokat oly formában és keretben ismerje meg, amint eddig még soha sem volt alkalma. A ma még hét lakat alatt őrzött tervzet szerint a társulás huszonkötete tagja jelenik meg Arad közönsége előtt ezen az estélyen. Írók, festők, szobrászok, színészek, zenészek, énekesek szellemi képességeik legjavát ajánlották fel az estély műsorára, amely míg a jelenlevők lelki gyönyörűségére fog szolgálni, minden bizonnyal gazdag kamatot fog hajtani. Amíg Jánosné Ispánne védnöksége mellett a Zita anyanyelvűre és a háborúban megrakott nők és művészek segítségjára.

Aradi urinők fűzték Zita királyné gyöngyeit.

(Ottó trónörökös csókot kapott aradi hölgyektől.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A koronázás előtti napokban rendkívül bájos jelenet játszódott le a budavári királyi palotában. Reánk nézve annyival kedvesebb, mert aradi vonatkozásokat is fedezhetünk fel e feljegyzésre érdemes koronázási epizódból.

Károly király családja egyelőre még oly keveset időzött a budavári palotában és a magyarság körében, hogy minden kis epizód, mely magyar sziveket kapcsol hozzájuk, szíves vendégtogadtatásra talál a magyar olvasóközönség előtt. Ha majd egyszer valóra válik fiatal királyunknak az az ígérete, hogy nem látogatni jön hozzánk, hanem élni akar közöttünk, megszorodnak bizonyára ezek a kedves kis történetek, amelyek olyanok, mint egy-egy lepergő gyöngy, mely egy királyi nyakékból gurult el a magyar lelkek elé. Boldogan reméljük, hogy ezeket az apró történeteket egyszer összegyűjthetjük s szeretetünk selyemszálára felfűzve a gyöngyöknél is drágább nyakéket mi adhatjuk oda, mint történeti ékességeket a jövő nemzedéknek.

Nagy kelete volt a koronázási ünnepségek alkalmából Urtika Irén és Olga urhölgyek munkájának, akik keresett és megbecsült gyöngyfűző nők. A nevezett urhölgyek rokonságot tartanak Araddal, amennyiben Lőcs Rezső helyettes polgármester unokahugai. Itt születtek Aradon. Nagyatyjuk egykor foglár volt az aradi várban s ők maguk ma is aradiaknak vallják magukat.

Az aradi származású hölgyeket a koronázási ünnep alkalmából elhalmozták díszítési munkákkal. A magyar arisztokrácia hölgy tagjai nem csak szépségükkel akartak tündökölni, hanem régi antik családi ékszereiket is előszedték a féltve őrzött ékszeres dobozokból, hogy magukra aggatra kihívják ország-világ kritikáját; melyik szebb? a gyöngyök és a gyémántok hideg csillogása, vagy szemeiknek örömtől ragyogó fénye? Az antik ékszerek, gyöngyök, briliánsok nem kerülnek ugyanabban az alakban a nyilvánosság elé, amint valaha az arisztokrata szép anyák ünnepélyes alkalmakkor viselték. Új foglalatot, új elhelyezést kapnak ilyenkor s minden ékszer között a legkényesebb feladat a gyöngyök újrafűzése. Ez azért is szükséges, mert a selyemszálak, melyekre egykor telfűzték a gyöngyöket, idők tolymán elveszik ellenálló képességüket, könnyen szakadnak s nem bírják el a százezreket érő kincsek a terhét. Minden egyes ünnepélyes alkalmakkal újra fűzik tehát a gyöngyöket és pedig egészen különös módon, melyhez nagy szakismeret, de amellet rendkívül finom ízlés is szükséges. A gyöngyöket először kiválasztják, a csillogókat a halványabbaktól, mert tudvalevőleg a gyöngyök idők folyamán változtatják a színüket, illetőleg inkább csak árnyalatbeli különbségeket mutatnak fel. A legcsillogóbb esetleg elhalványul, míg egy halvány gyöngyből ragyogó szép darab keletkezik. A gyöngyök kiválasztása után az első felfűzés következik, mely abban áll, hogy minden egyes gyöngyöt külön erősítenek meg egy rendkívül erős selyemszállal s csak e külön történet megerősítés után fűzik össze nyakékké, úgy, hogy a nagyobb szemek és csillogóbb darabok előre kerüljenek, a kevésbé szépek a nyak hátsó részén rejtőzzenek el.

A magyar arisztokráciának csaknem minden holgye az Urtika nővérekkel végeztette ezt a kényes ízlést követelő munkát. S hogy épen őket választották ki erre a célra, annak me-

gint érdekes története van. Az Urtika nővéreknek anyai nagyatyjuk a híres Müller ékszerész volt, aki 1867-ben a korona drágaköveit foglalta s aki azóta is amíg élt a legkeresettebb ékszerésze volt a magyar főrangú társaságnak. Az ő révén foglalkoztatták azután e társaságok családjának nő tagjait s a gyöngyfűzés mestersége így maradt két unokájára, akik ezen a révén sok arisztokrata családhoz bejártosak lettek.

A koronázás előtti napokban került elő a Habsburg hölgyek mesés értékű gyöngygyakéke, amelyet a királyi család legelső hölgye a királyné, vagy annak helyettese szokott viselni kimagaslóan ünnepélyes alkalmakkor. Zita királyné, midőn a gyöngygyakéket fölpróbálta, észrevette, hogy a selyemfonalak meglazultak s a gyöngyök felfűzése újra kívánatos. Megkérdezte főudvarmesternőjét: Eszterházy Irma heregnőt, hogy ajánljon valakit neki, akinek jóízlésére és becsületességére rá lehetne bízni ezt a több száz gyöngyből álló horribilis értékű nyakéket. A heregnő azonnal az Urtika nővéreket ajánlotta, kiket jól ismert s Zita királyné mindjárt megkérte a heregnőt, hogy a nyakéket a hölgyeknek adja át.

Eszterházy heregnő azonnal felkereste a hírneves gyöngyfűzőnőket s előadta Zita királyné kívánságát és megbízását. A hölgyeket rendkívül meglepte a magas kitüntetés, de vonakodtak a megbízást ilyen alakban elvállalni: — Főmagasságu heregnő — szölt egyikük — lehetetlen e nagy értéket átvennünk, annyira nagy feladatnak tartjuk ezt, hogy csak egyetlen esetben merünk ez óriási kincs felfűzésére vállalkozni, ha ezt bent a királyi palotában a főméltóságú heregnő, vagy más ellenőrző közegek jelenlétében tehetjük. Más képen e gyöngy nyakék felfűzésére, amelyhez hasonló még nem is láttunk, nem vállalkozhatunk.

— Válaszukat átfogom adni a királynőnek s rendelkezését tudatni fogom a hölgyekkel, szölt Eszterházy heregnő s visszasietett a királyi palotába.

Zita királyné örömmel adta beleegyezését a hölgyek kéréséhez és a következő nap már udvari fogat ment a két aradi származású urhölgyért, hogy munkájukat a királyi palotában végezzék el. A százezreket érő gyöngygyakéket maga Zita királyné hozta be a munkaterembe, ahol több palotahölgy és Eszterházy heregnő jelenlétében kezdtek az Urtika nővérek a gyöngyök szétfejtéséhez. Az üveglapon halomba hevert a kincs, midőn az ajtó hirtelen felpattant s mint a szélvész rontott be a terembe, a mi szőke fűrtű bájos kis trónörökösünk s meglepetten állt meg a kincseket tartó asztal előtt, hol édesanyját vélte találni. A királyné azonban már pár perccel előbb eltávozott a teremből, így a kis trónörökös ott nem találta, a gyöngyigézete azonban mintha megtogta volna, csak bámulta a csillogó drágaságokat. Majd simogató kézzel turkálni kezdett a gyöngyök között, miközben egyremásra a legnagyobb otthoniassággal és nyájassággal kezdett kérdezősködni a gyöngyfűző hölgyektől a gyöngy rendeltetéséről. Egész magaviselete oly kedves, annyira elragadó és bájos volt, hogy az Urtika nővérek elragadtatva szemléltek a bájos gyermek viselkedését. Majd egy meglepő kéréssel fordultak a teremben jelenlévő főudvarmesternőhöz:

— Esedezünk a főmagasságu heregnőhöz,

kegyeskedjék megengedni, hogy megcsókoltassuk a kis trónörökösöt.

A kis Ottó rájuk meresztette a szemét, de nem szólt semmit, csak nézte föl őket, hol a nyájasan mosolygó főudvarmesternőt, s midőn a főudvarmesternő a palotahölgyekkel való csöndes szembeszéd után nyájasan intett, hogy a hölgyek kívánságát megengedi, a kis Ottó odaugrott az aradi hölgyek elé s két kedves kis kezét eléjük tartva, gyermekies szélességgel szölt hozzájuk:

— Csak gyorsan, gyorsan, mert minden sok időm, sok dolgom van, játszani akarok.

Természetes, hogy az Urtika nővérek tek az alkalommal s nemcsak a kezét, hanem az egész arcát ószecskölték a bájos gyermeknek.

Czernin gróf tanácskozásai Berlinben.

(Az entente békefeltételei.)

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Berlinből jelentik: A Lokalanzeiger értesülése szerint Czernin gróf, a ki ma Drezdán és Tessenen keresztül visszautazott Bécsbe, nem formális bemutatkozó látogatásokat tett, hanem fontos tanácskozásokat folytatott. Tekintettel az általános politikai helyzetre, végleges elhatározásokat nem hozhattak, főleg azért nem, mert nem ismerik az entente-nak Wilson jegyzékére küldött válaszában szövegét. Nyilvánvaló, hogy a szövetséges monarchia külügyminisztere és a német birodalmi tényezők minden politikai kérdést megvitattak, különösen hosszú ideig foglalkoztak a lengyel kérdés megbeszélésével és az alsó Duna hajózással, tekintettel arra, hogy a Duna egész alsó részének meghódításával megnyílt a lehetősége annak, hogy a német birodalomból egészen a Fekete tengerig hajózzanak.

Czernin Ottokár gróf külügyminiszter tanácskozásai után kijelentette, hogy azok eredményével meg van elégedve.

A Russkoje Slovo diplomáciai forrásból jelenti, hogy az entente kormányai Wilson jegyzékére adandó válaszukban a következő feltételeket fogják szabni: A központi hatalmak vonják vissza összes hadseregeiket az elfoglalt területekről, a békeszerződést oly garanciák alapján kössék meg, amelyek komoly és igaz biztosítékot nyújtanak a béke biztosítására. Harmadszor pedig biztosítani kell a kis államok függetlenségét és szabadságát, olyan biztosítékokat követelnek, amelyek a jövőre nézve lehetetlenné teszik olyan támadások megismétlődését, mint amilyen Belgium és Szerbia megtámadása volt.

Allitól Stürmer volt miniszterelnököt a cár külön megbízatással, mint külügyi tanácsadót maga mellé osztatta be. Stürmer a békére hajló párt feje.

Az „ARADI KOZLONY“

már a kora reggeli órákban kapható minden nagyobb papírkereskedésben és donánytözszében — Egyes szám ára 12 fillér

Strohofer Lajos őrnagy hősi halála.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Az aradi házezred véres áldozatai ennek a háborúnak egy különálló, végtelen tragikus fejezetét alkotják. Nincs talán még egy csapatost a monarchiában, amely annyi törzstisztezt vesztett volna a világháboruban, mint a harminchármasok. Amilyen fényes és felemelő bizonyítéka annak, hogy az ezred büszkesége és krémje, annak törzstisztszjei épúgy át vannak hatva attól a magasztos feladattól, amelyet életpályául választották, mint amennyire hűség és a legénység ahhoz az eskühöz, amelyet a szülőkre esküdt, annyira fájdalmas és sajnálatos ez az állandó áldozás, amelyet a miénk még most is hozni kénytelenek és kötelességek. Az aradi harminchármasok egyik legfényesebb katonai talentuma, egyik legkiválóbb törzstisztszje hősi halálának szomorú híret kapjuk és mélyen sujtottan írjuk meg, hogy az ezred büszkesége Strohofer Lajos őrnagy január másodikán az Erdős Kárpátokban vívott rettentő véres harcokban fiatal életét, fényes katonai karrierjét erőszakosan ketté tépte az ellenséges golyó. *Burdea Demeter, Winkler Lezsó, Gyllhuber Silvius, Pfeiffer, Sabljár, Zachariás* után most Strohofer következett ebben a fényes sorban, amely az ezred történetének egy-egy dicsőséges fejezetét teszi ragyogóan széppé.

Csak néhány hete volt itthon és itt érte az örömhír, hogy a német császár a másodikosztályú vaskeresztet adományozta neki, amiért nehéz feladatokra rendelt, önállóan működő zászlóalját dicsőségről-dicsőségre vezette. Habár az őrnagy nem állt szorosban a házezred kötelékében, kitüntetése úgy az ezredben, mint Aradon, mindenütt osztatlan örömet keltett.

Strohofer Lajos a mozgósításkor, mint kapitány, századparancsnok ment a harctérre. Már a legelső útközben, Komarovnál és Pusztomytinnél rendkívül kitüntette magát, hatalmas katonai egyénisége, tudása és férfias bátorsága azonban csak akkor bontakozott ki a maga teljességében, midőn a hosszú és igen véres stary-sambori harcokban a zászlóalj élére került s véres rohamokban gázolt végig az oroszokon. Itt meg is sebesült, hamarosan felgyógyulva azonban, január hóban már ismét a harctéren volt s a keserves teli kárpáti küzdelmek minden borzalmát és szenvedését átélte a regimenttel. Eleinte zászlóaljparancsnok, majd Wallner ezredes oldalán ezredsegéd-tiszt, sőt április hó 1-től egész május közepéig ezredparancsnok. A regimentet ekkor Pfister ezredes vette át és Strohofer Lajos kapitány, mint első adjutáns csinálta végig a nagy galíciai offenzívát.

1915. évi november 1-én őrnaggyá nevezték ki s ez az előléptetés már ismét mint zászlóaljparancsnokot érte. Az egy esztendőszakadatlan harctéri szolgálat fáradalmait azonban kimerítették erejét, beteg lett, s orvosi rendelkezésre kórházba volt kénytelen menni. Felgyógyulása után Aradon, a pótzászlóaljnál teljesített rövid ideig szolgálatot, mint a kiképzés vezetője, s itt érte a felsőbb parancs, mely egy közös gyalogezredhez vezényelte zászlóaljparancsnoki minőségben. Ennek a kötelékében esett el január 2-án gránáttól találva, rövid szenvedés után.

A Strohofer-bataillon német kötelékben harcolta végig a nagy orosz offenzívát, s mindvégig rendületlenül, diadalmasan s ami a leg-
több, igen csekély veszteséggel tartott ki az

orosz tulerővel szemben. A német császár elismerése, a mellére tűzte a vaskeresztet.

Strohofer egyik legszebben dekorált tisztje volt a 33. gyalogezrednek s csak nagy szerénységének és mértéktartásának tulajdonítható, hogy a közvélemény erről alig vett tudomást.

A vaskereszten kívül még a III. osztályú hadiékítményes vaskoronarend (szintén a wóhyniai harcok jutalmaként), a III. osztályú katonai érdemkereszt, azontul pedig mindkét signum laudis díszítette mellét.

Ugyanebben az ezredben harcolt hazáért és királyáért Wolff Zsigmond aradi kereskedő is, aki ugyanakkor, mikor Strohofer őrnagy, szintén hősi halált halt. Parancsnoka kegyeletes levélben értesítette hozzátartozóit, s derek katonai elvesztése miatt érzett őszinte részvétéről és arról, hogy bajtársai katonai pompával eltemették.

VAROS ES MEGYE.

Csendesen kezdődik az év.

(A megye és a város közigazgatása.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad város és Aradvármegye közigazgatási bizottságai ma tartották ebben az évben első ülésüket, melyen megalakították albizottságaikat. Ugy a megyénél, mint a városnál kevés változással ugyanazok maradtak az albizottság tagjai, akik már a múlt évben voltak. A megye közigazgatási bizottsága elhatározta, hogy üléseit minden hónap 7-én reggel kilenc órákor tartja, csak áprilisban, a husvéti ünnepek miatt 12-én és októberben, amikor a 7-ike vasárnapra esik, 8-án fogja tartani ülését. Ugyanezen a napokon délután négy órákor tartja a város közigazgatási bizottsága ülését.

Aradvármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta rendes havi ülését Baross Ferenc dr. elnöklété alatt. A szokásos havi jelentéseken kívül, melyek nagyrészt a megye adminisztrációs ügyeiről szólnak, az ülésnek jelentősebb tárgya nem volt. A referádák elhangzása után Zelenski Róbert szólt fel, s elmondotta, hogy a koronázásra a fővárosba utazott és ez alkalommal azt tapasztalta, hogy Aradmegyében vannak a legrosszabb utak. Jól tudja, hogy ezért nem okolhat senkit, különösen azért, mert a kőnek szállítása, az utak rendbentartására, most lehetetlen. Felkérte Kemény Bertalan műszaki főtanácsost, hogy az utkaparok munkáját szigorúbban ellenőriztesse. A műszaki főtanácsos kijelentette, hogy minélyt a szükséges eszközök rendelkezésére fognak állni, az utak jókarban tartását radikális intézkedésekkel fogja megvalósítani.

Arad város közigazgatási bizottsága ma délután Kintzig János főispán elnöklétével ülést tartott, melyen Zubor Andor főjegyző előterjesztésére elhatározta, hogy Rámer István halálával megüresedett gáji anyakönyvvezető állásra Kovács Antal gáji rendőrkapitányt és Kiss Ferenc elhunytával a városnál megüresedett másodanyakönyvvezető állásra Skála József nyugalmazott jegyzőt ajánlja a bizottság a belügyminiszternek kinevezés céljából.

Folytatólagos sorrendje az Arad szabad királyi város törvényhatósági bizottságának 1917. évi január hó 10-én délután 4 órákor tartandó rendes havi közgyűlésében tárgyalás alá kerülő ügydaraboknak: 6. A polgármester előterjesztése a szünügyi, az állandó bíráló választmány, az egyenes adó, felszámolási bizottság, a ló osztá-

lyozó bizottság, az esküdteket összeíró bizottság, az igazoló választmány, a sorozó, az állandó sorozó, a puhatóló bizottságok megalakítása ügyében. 7. U. az előterjesztése, hogy a közigazgatási bizottságba a tiszti ügyész helyettesévé 1917. évre a tiszti ügyész kijelöltessék. 8. U. az előterjesztése a legtöbb adót fizetők névjegyzékébe 4 tagnak az igazoló választmány által történt igazolása tárgyában. 9. A tiszti ügyészség jóváhagyás végett bemutatja a városi szegények házában elhelyezett egyének éleimezése tárgyában özv. Dencig Bélánéval megkötött szerződést. 10. Csikszereda város tanácsának kérelme, amelyben a román betörés alkalmával szenvedett károk 13 millió korona, enyhítésére anyagi támogatást kér. 11. A tanács bemutatja az arad városi iparos tanonciskola 1917. évi költség előirányzatát. 12. A tanács bemutatja az Arad városi fiú és női kereskedelmi iskolák felügyelő bizottságának szervezeti szabályzatát. 13. A gazdasági szék betérjeszti a vásártéri ut egy részének kövezése iránt megtartott árlejtés eredményét jóváhagyás végett. 14. A polgármester javaslata a szakbizottságok megalakítása tárgyában. 15. A tiszti ügyészség előterjesztése a város közönségét megillető jogok és terhelő kötelezettségeknek megnyitja, beállta vagy megszüntése tárgyában. 16. A tanács bemutatja a közművelődési intézet felügyelő bizottságának határozatát, melyvel kéri, hogy az intézet es iradai munkái elvégzésére az 1917. évre 600 korona tiszteletdíj szavaztassék meg. 17. A tanács betérjeszti a törvényhatósági utalaj 1917. évi költség előirányzatát. 18. A polgármester jelentése az 1916. évi pénztárvizsgálatokról. 19. A tanács betérjeszti a kórházalap 1915. évi zárszámadását. 20. A tanács betérjeszti a kisajuttatási alap és a temető kertészeti alap 1915. évi zárszámadását. 21. Györgyössy Ilona napidíjas anyok kérvénye Géza nevű fia után családi pótlék engedélyezése iránt. 22. A közművelődési intézet felügyelő bizottságának előterjesztése Bokor Anna és Sailer Gabriella napidíjasoknak háborús segélybe részesítése iránt. 23. A tanács előterjesztése Lupsity Mirku és Back Gábor által emelt új épületek községi adómentessége tárgyában. 24. Özv. Kiss Ferencné kérvénye férje után halottas negyed és nyug. illetve kegydíj utalványozása iránt. 25. A tanács előterjesztése a vízesi ut leuntartása tárgyában.

LEGUJABB.

Ejjei 2 órákor érkezett telefonjelentés.

Mellénk akar állni

a görög kormány.

Genf. Párisi lapjelentések szerint a görög kormány a legszükebb érintkezésbe van a Gunarisz és Rallis híveivel, akik tudvalevőleg azt tanácsolták, hogy Görögország azonnal lépjen akeióba a központi hatalmak mellett. A görög kormány az összes pénzügyintézetekben lefoglalta azoknak depositjait, akiknek tulajdonosaik Venizelosz hívei. A rezervisták hatalma folytonosan nő. A királyi csapatok vezetői a katonák között kiosztották a venizelisták fényképeit, hogy azoknak üldözését megkönnyébbítsék. A kormányhoz közelálló lapok, különösen Gunarisz és Rallis lapjai nyíltan követelik, hogy Görögország mielőbb álljon fegyveresen a központiak mellé.

Athénből ideérkezett táviratok szerint az összes entente-követek és az entente-államok alattvalói biztonságban vannak Pireusz előtt levő hajókon. Néhány nap múlva az entente végleg megszakítja a diplomáciai összeköttetését Athénnel.

A sajtóhadiszállásról jelentik: Magán statisztika szerint az olaszok a háboru kitörése óta 11 tábornokot, 121 ezredet és alezredet, 239 őrnagyot, 1057 századost, 938 főhadnagyot s 3000 hadnagyot veszítettek.

IV. Károly az aradi háziezredről.

(Az új király és egy aradi főhadnagy.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Csak most jutott tudomásunkra, hogy két hónappal ezelőtt IV. Károly király, aki akkor még trónörökös volt, rendkívül kitüntető kijelentést tett az aradi 33. gyalogezredről egy aradi főhadnagy előtt. Egészen véletlenül szereztünk ugyanis tudomást arról a jelenetről, amely a mai ifjú király és Fekete Sándor aradi főhadnagy között még november közepén játszódott le.

Ez a szokatlanul érdekes jelenet arra az időre esik, amikor hős csapataink Erdélyt megtisztították az oláhoktól és IV. Károly látogatást tett az ellenségtől felszabadított Erdélyben. Az első éjszakát Szászvároson töltötte és a főherceg érkezése előtt Szászvárosra kellett utaznia Fekete Sándornak, az aradi 33. gyalogezred főhadnagyának, aki jelenleg az aradi vasútállomás katonai parancsnoka is. Az idő alatt ugyanis, amíg a trónörökös Szászvároson időzött, Feketének kellett a szászvárosi pályaudvar parancsnoki tisztségét betöltenie, mert ügylészik erre a feladatra őt rendkívül alkalmasnak tartották.

Amikor IV. Károly Szászvárosra megérkezett, az aradi főhadnagy természetesen jelentkezett nála. A főherceg az első alkalommal németül szólította meg és megkérdezte tőle:

Milyen ezredbeli a főhadnagy ur?

— A 33-ik gyalogezrednél szolgálok, Fenség.

A főherceg pillanatnyi gondolkodás után ezt mondta:

— Igen, ismerem, ez az aradi ezred, magyar ezred?

— Nem Fenség, ennek az ezrednek tulajdonképpeni része románokból áll.

A trónörökös barátságos mosollyal jegyezte meg:

— *Es ist ein braves regiment!* (Ez egy derék ezred.)

A főherceg ezután közölte a főhadnagynak, hogy a hivatalos teendőkre vonatkozó instrukciókat a szárnysegédjétől fogja megkapni, majd rendkívül barátságos kézzorítással búcsút vett az állomásparancsnoktól.

A szárnysegéd aztán tudtul adta a főhadnagynak, hogy a fenséges ur minden reggel misét szokott hallgatni, akárhol is van és ezt a szokását még az uton is megtartja. Ha másképpen nem oldható meg ez az ügy, akkor a szalonkocsiban is rendezhető az istentisztelet. Az állomásparancsnok intézkedésére a városból lelkész jött ki több ministráns gyerekekkel és a gyorsan templomná átalakított szalonkocsiban megtartották a rövid misét, amelynek ideje alatt főfenségétől jobbra a szárnysegéd, balra pedig az aradi főhadnagy állott. A trónörökös valószínűleg sohasem fogja elfelejteni ezt az istentiszteletet. A ministráns gyerekek ugyanis elfelejtettek magukkal hozni a miséhez szükséges csengőket és ezt helyettesítendő, irónnal üvegpoharak oldalait verték. Behunyt szemmel és némi jóakarattal a pehárverdesést még csengőnek is lehetett minősíteni. Ennél a kedves jelenetnél a Fenség önkénytelenül is elmosolyodott. Amikor a ministráns gyerekek eltávoztak, IV. Károly mind-egyiknek tíz-tíz korona jutalmat adott.

Az akkori trónörökös este folytatta útját és mielőtt a kocsijába szállt, kifogástalan magyarsággal megkérdezte az állomásparancsnoktól:

— Mikor leszek Segesváron?

— Reggel kilenc órára odaérkezik Fenség. Egész éjszakát zavartalanul átaludhatja Fenséges uram.

Mielőtt a vonat elindult volna, a főherceg melegen szorított kezét az aradi főhadnagynak és elragadó közvetlenséggel, mosoly közepette mondta:

— A viszontlátásra Aradon.

Akkor ugyanis főfensége azt tervezte, hogy visszautaztában Aradon is ki fog szállni, azonban Ferenc József király váratlanul történt elhunytá megzavarta ezt a programot, és Erdélyből egyenesen haza kellett utaznia IV. Károlynak.

Chimay hercegné meghalt.

(Rigó Jancsi barátnőjének halála.)

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Egy szenzációsan érdekes regénynek utolsó fejezetét jelentik Luganóból. A hír röviden arról szól, hogy a londoni lapok írják:

Ward Clára, a volt Chimay hercegné, Rigó Jancsi szeretője meghalt.

Ward Clára a múlt századnak egyik legemlegettebb asszonya volt. Ward amerikai milliárdosnak volt a leánya. A „Dollárkirálynő” fogalma az ő személyéből alakult ki. Fialat korában valóságos milói Vénusz volt; vereszőke haja, tejszínű arca, kék szeme volt, csodákat beszéltek szépségéről s ebben az időben egész Newyork lázban éget érte. Imádóival szemben — úgy beszéltek — nem volt szűkeblű, de amerikaihoz nem akart férjhez menni. Egész fiatalon, 22 éves korában, 1889-ben Párisba jött, ahol szépsége és vagyonja hatalmas udvarló csoportot csalogatott köréje.

Udvarlói közül Chimay Ferenc hercegnek, a belga külügyminiszterának nyújtotta kezét, aki szintén diplomáciai szolgálatban állott és vagyonos ember volt.

1890. májusában volt az esküvő, amely az akkori Páris legnagyobb szenzációja volt. Az új házasság nagy boldogságban élték, nagy házat vittek egészen 1896. nyaráig.

Ezt megelőzőleg 1895 őszén váltak divattossá Párisban a cigányok. Előkelő éttermekben játszottak, előbb furesa barna ruhában. Mindjárt, mikor először meghallotta a hercegné a cigányzenét, nagyon megtetszett neki. Ezen túl sorra járta azokat az éttermeket, ahol cigányok játszottak, addig, amíg Rigó Jancsi zenekaránál állapodott meg, aki a Café Restaurantban játszott bandájával. Napról-napra eljárt ide ezután, a cigányprimást asztalához hívatta s vele együtt ittak s társalogtak s végül a hercegné és a primás nyáron megszöktek. Ez volt akkor a világ legnagyobb szenzációja. Érthetetlennek tartották a dolgot, mert Rigó Jancsi csunya, szeplős ember volt, aki játszani sem tudott s végül fiatal sem volt; Sopronban hagyta feleségét nyolc gyermekével. Nagy botrány lett, a herceg elvált feleségétől. Az asszonytól két gyermeke részére a vagyont elvették és a volt hercegné csupán ékszereit, ruháit és hamarjában magához vett készpénzt vitte el. Két-három év alatt bejárták az egész Európát. Mindenütt vendégszerelniek és a millenium idején Budapestre is eljöttek. Valóságos életveszélyes tolongás támadt mindenütt, ahol megjelentek.

Ezután Egyiptomot is bebarangolták, de Amerikába nem akart elmenni. Közben a pénz egyre fogyott és ezzel együtt fogyott a közönség érdeklődése is. Ekkor Ward Clára breittlire ment, ahol plasztikus pózban, fogyatékos ruhában lejtett táncokat.

A pénzzel együtt aztán eltűnt a szerelem is. A nő felfedezte, hogy Rigó Jancsi nem egyéb, mint ragyás írást, ezután — otthagyta

és egy ismeretlen férfivel nyomtalanul eltűnt. Azóta a sajtó hosszú tizenöt esztendőn keresztül semmit sem hallott róla egyebet, n most halálának híret.

Görögországtól függ a szaloniki expedíció sorsa

(Venizeloszt és híveit száműzték)

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Konstantin király és kormány elrendelték, hogy a Venizelosz kormány külügyminiszterének, Voritiznak, továbbá két másik miniszterének, Genadisznak és Romanovnak valamint Görögország párisi és londoni volt nagyköveteinek, akik a Venizelosz kormányhoz pártoltak, minden Görögországban található vagyont bázárulás miatt kobozzák el. Ennek megtorlásául a Venizelosz kormány elrendelte, hogy a területén lakó királyhü alattvalókat elfogják és tuszokként egy szigetre hurcolják.

A lapok jelentik, hogy Szaloniki előtt angol és francia szállítóhajók horgonyoznak azzal a rendeltetéssel, hogy amennyiben az entente nem tudná Konstantin királyt engedékenységre kényszeríteni, akkor a szaloniki expedíció feladása miatt készen legyenek arra, hogy a macedon fronton levő csapatokat és hadiszereket a lehető legrovidebb idő alatt elszállítsák.

A Djen jelenti: Az orosz külügyminiszteriumba érkező hírek szerint a görögországi helyzet egyre komolyabb és nyugtalanítóbb. A kormány vonakodik az entente követeléseinek engedni, a venizelistákat állandóan tartóztatják és Venizeloszt száműzték. A jelek arra mutatnak, hogy Görögország szakítani akar az entente kormányával.

A Corriere de la Sera jelenti Athénből: A helyzet javulni látszik. Altalános vélemény, hogy a kormány kerülni fogja az entente-tal való szakítást, mivel Görögország nem akar háborút az entente-tal, mert elve, hogy semmiféle háborús bonyodalomba nem keveredik bele, viszont irtózik attól a gondolattól, hogy a venizelisták uralma alá kerüljön. Az entente-nak adandó válaszcímzés elutasítja az entente követeléseit és kívánni fogja a venizelista mozgalmak megszüntetését, erre nézve biztosítékot, továbbá a Venizelosz által megszállott szigetek visszaadását. Pireusban január 4-én este királyhü tüntetések voltak. Hatalmas képeket kordtak körül a városban a király arképeivel és különösen a francia tengerész katonák épülete előtt volt hatalmas tüntetés. A francia katonák a kikötőben horgonyzó La Teuche Treuille francia hadihajónak fényjeleket adtak le, de még sem történtek komolyabb összetűzések. A Venizelosz-párti polgármester háza előtt a tömeg lövöldözni kezdett, de komolyabb összeütközésekre nem került a sor. E hó 5-ére virradó reggelen a Pireusban levő francia matrozok hajóra szálltak és elhagyták a kikötőt, amelyben az entente hajói közül csupán az olasz Libia maradt.

Venizelosz a napokban Kitilénében szemlét tartott oszlopai felett, Cemin francia tábornok kíséretében, aki a hadseregek megszervezője volt. Venizelosz buzdító szavakat intézett a csapatokhoz, amelyeket ezután Sarraill frontjára küldtek. A szigetek lakosságának Venizelosz iránti érzelmeire apellálva, Venizelosz több tartalékos korosztályt fegyver alá szólított.

HIREK.

Rasputint nem ölték meg?

— Saját tudósítónk telefonjelentése. —

Stockholmból jelentik: A Nya Dagligt Allehanda megbízható pétervári forrásból jelenti, hogy a Rasputin meggyilkolásáról szóló hírek közönséges hazugságok. A Néva partján talált hulla szimpadi hatásadászat, csak Rasputin alakját akarják a nyilvánosság elől elrejteni. Az egész történet előzménye az, hogy Miljukov nemrég kihallgatáson volt a cárnál és pártja nevében nyelvetelt, hogy Rasputint távolítsák el az udvartól. A cár erre nagy haragra gerjedt és a kérést azzal a kijelentéssel utasította el, hogy senkinek sincs joga az udvarbelső ügyeibe beleavatkozni. Röviddel ezután a cár a frontra utazott, Rasputin pedig, megerősítve azoknak számát, akiknek feladata rá vigyázni, a cári palotába költözött, ahol maga a cárevics ügyelt arra, hogy semmi baja se legyen.

Miljukov kihallgatása után pillanatra sem hagyta el Rasputin a cári palotát és így valószínűtlen, hogy bármilyen módon is végezhetek volna vele. Azt hiszik, hogy a Néva parti jelenetet egy próbababával csinálták meg, vagy a temetőből kiásott holttesttel, hogy Rasputin tekintélyét lerontsák és sikerüljön elrejteni őt a háborgó orosz közvélemény elől.

— A miniszterelnök Bécsben. Bécsből jelentik: Tisza István gróf miniszterelnök ma délelőtt tíz órakor a külügyminisztériumba ment, ahol Müller László báró osztályfőnökkel tanácskozott. Innen gyalog a Burgoa ment, ahol őfelsége kihallgatáson fogadta.

— Az osztrák közlelmezési miniszter Budapesten. Budapestről jelentik: Höfer Antal ezredes, az osztrák közlelmezési miniszter, ma Budapestre érkezett, hogy Kürthy Lajos bíróval, az Országos Közlelmezési Hivatal elnökével tanácskozzék.

— Washingtoni nagykövetség utazása. Krakóból jelentik: Tarnovszky Adám gróf amerikai nagykövetség családjával együtt ma Rottdambá utazott, ahonnan január 13-án utazik Washingtonba.

— Vaskereszt haditudósítóknak. Berlinből jelentik: Vilmos császár azoknak a haditudósítóknak, akik a háború kitörése óta a német hadseregeknél működnek; Kats Hermannak, Schauerman-nak és Wegener tanárnak a vaskeresztet adományozta. A kitüntetési okiratokat Hindenburg saját maga írta alá.

— Előléptetés. Nagy örömet keltett Békéscsabán az ottani helyőrség egyik törzsrvosának januári előléptetése. Hazai Sternschutt János törzsrvos, a békéscsabai kórházak parancsnokát őfelsége főtörzsrvosossá léptette elő. A népszerű katonarvos előléptetése azért is megörvendeztette tisztelőit, mert Hazai Sternschutt János buzgósága nem merült ki a beteg katonák önfeláldozó gyógykezelésében és ápolásában, hanem egész lélekkel állott mindig a háborús jótékonykodás szolgálatában. Megnyerő modorával, lekötőző fellépésével Békéscsaba civil társadalmát ép úgy megnyerte nemes céljai számára, mint a helyőrség tisztikarának vonzalmát, úgy, hogy előléptetése valóságos ünnepe volt a derék magyar városnak.

— Kitüntetett aradi ügyvéd. A király Szalai Vilmos dr. es. és kir. tartalékos főhadnagy hadbírónak az ellenség előtt teljesített kiváló szolgálatai elismerésül a signum laudis adományozta.

— Aradmegye és Arad hadiárva. A megye közigazgatási bizottságának mai ülésén Nachtnébel Gyula árvaszéki elnök bejelentette, hogy a megye területén a hadiárva száma 2125 és a kősi halált halt apák száma 1009. Joó Béla árvaszéki helyettes elnök a városi közigazgatási bizottság ülésén bejelentette, hogy Aradon 149 hadiárva van.

— Eljegyzés. Deresty Gyula szőlőbirtokos leányát Juliskát, eljegyezte Berecz Gábor, az Aradi Ipar- és Népbank tisztviselője.

— A Duna áradása. Budapestről jelentik: A Duna áradása ma délután négy órakor Komáromban előntötte az Erzsébet szigetet, miután az ár áttörte a védő töltést két helyen. A sziget lakosságát már délelőtt kilakoltatták. Az áradás, amely szemmel látható volt Budán is éreztette hatását. Több utastet előntött a víz és a Filatorai gát környékén több házat ki kellett lakoltatni. A hajó közlekedést Buda és Pest között teljesen beszüntették. Valószínű, hogy még több kilakoltatás válik szükségessé mert a folyamnézői hivatalos jelentések szerint az áradás még ma éjjel és holnap délelőtt emelkedni fog és csak holnap délutánra várható, hogy apadás átjön be.

— Birtokvétel. Budapestről telefonálta tudósítónk: Budapest közelében, Naszód-Verőce mellett elterülő Franken-Seerstopp Henrik-féle tizenegyezer holdas birtokot egy bankigazgatókból álló konzorcium megvásárolta. A konzorciumban Aczél János dr. a Hungária bank igazgatója, Balogh Brunó a Magyar Bank igazgatója, Egry Aurél dr. udvari tanácsos, a Hungária Bank igazgatóságának tagja, Frakl Sándor a Faipari részvénytársaság vezérigazgatója és Rechnitz Béla a Ruggyanta gyár vezérigazgatója foglalnak helyet. A birtokon nagyobb fűrésztelep és téglyagár van. A társaság négy és fél millió koronáért vásárolta meg a birtokot és részvénytársaságot alakít. A meglévő mezőgazdasági és ipari üzemetek kibővítik.

— A hadimunkások listje. Arad város taca ma tartott ülésén Loos Rezső helyettes polgármester bemutatta Kürthy Lajos bárónak, a Közlelmezési Hivatal elnökének két leiratát. Az egyikben elrendeli, hogy azok a munkások, akik akár közvetve, akár közvetlenül a hadsereg részére dolgoznak, a jövőben a maguk részére napi háromszáz gramm, míg családtagjaik részére kétszáznegyven gramm lisztre tarthatnak igényt még akkor is, ha polgári lakosság lisztadagjait bármennyire kellene csökkenteni. A másik rendeletben arra utasítja a várost, hogy január 15-ikéig jelentse be a Közlelmezési Hivatalnak, hogy az ellátatlan lakosságnak mennyi zsirra van szüksége, mert az országos hivatal élő sertéseket akar a városnak juttatni. A zsirt jegyek ellenében vásárolhatja majd a közönség. A tanács az első rendeletben foglaltakat nyomban végrehajtja, míg a második rendeletnek az idő rövidsége miatt nem tehet eleget és ezért arra kéri a közlelmezési diktátort, hogy a válasz elküldésének terminusát hosszabbítsa meg.

— Arad Erdélyért. Az oláh betörés következtében elpusztított erdélyi falvak felépítésére újabban a következő adományok érkeztek Kintzig János főispán hivatalába: Leichter Lipót 152 kor. 60 fill., Ferencteri közs. polgári iskola gyűjtése 70, Menczer Jakab 30, Scherhag Ernő 30, Iványi Józsefné Haromalmás 30, Polgári leányiskola III. C) osztálya 20, Székely Károly dr. 20 korona.

— Aradi nők Zita királyné alapítványa. Kintzig Jánosné főispánné akciója folytán Zita királyné megkoronázásának emlékére alapított „Anyja és csecsemő védő egyesület” részére újabban a következő adományok érkeztek a városi főispáni hivatalba: Schreyer Viktor 100, Vámos Antalné 100, Kerpel Izsó és neje 50, Tóth Józsefné 50, Schauer Ernő 50, Mihalvi Gyuláné 20, Meisztrovich Jánosné 20, Banyasz Henrikné 10, Lévai Adolfiné 10, Hertz Józsefné 10, ifj. Vass Gusztávné 10, Vass Boriska 10, Veszprémi Ibolyka 4 korona.

— Köszönetnyilvánítás. Az izr. jót. nőegylet által fenntartott népkonyha javára a lefolyt héten a következő adományok érkeztek be: Schauer Bandika ravatalára szánt koszoru megváltása fejében a városi kávéház ebéd utáni társasága 25, Fischer Jakab ravatalára szánt koszoru megváltás fejében a Neuman Testvérek gyár hivatalnokai 64 korona, Schwarz Zsigmondné ravatalára szánt koszoru megváltásul Fekete Jakab és neje 20, dr. Mittler Izidorné 20, Grosz Izsóné 25, Deutsch Andor 30, báró Neuman Alfrédné 50, Geller Izidorné 20, Nemess Gézáné 50, Fuchs Arnold és neje 50, Weinberger Jánosné 10, Szemző Soma (Szemlak) 10, Schlesinger Farkasné 20, özv. Mandl Ignácné 10 korona. Mindezen nemeslelkű adományokért hálás köszönettel adózik a népkonyha vezetősége. A népkonyhában e héten a végasszonyi tisztet Ransburg Flóra, Neumann Hermáné és Antal Zsigmondné urnok lesznek szívesek ellátni. — A simonyfalvai állami elemi népiskola tanítótestülete Torok Benjamin h. igazgató vezetésével mellett Rozmák Erzsébet és Matéhy Erzsébet tanítónők buzgó fáradozásával fényesen sikerült jótékonykedő karácsonyi pásztorjátékot rendezett, mely alkalommal felülfizettek: Polgár Erzsébet m. kir. postamester Vadász 3, Kurkó Ignác községi jegyző Apáti 18, Kapitány Athanáz gazd. kel. leírású Apáti 5, Szentpétery Sándor mag. intéző Apáti 8, Vágó Károly Gyula Vörös kereszt kórház 2, Amschlinger Ferenc r. k. főpános Simonyfalva 4, Amschlinger Péter községi jegyző Simonyfalva 4, Szőke Jenő kereskedő Simonyfalva 6, Lándentfeld Ferenc Gyula 2, özv. Vágó Gáborné Simonyfalva 3 korona. A szíves adományokért ezuton is hálás köszönetet nyilvánítja a rendezőség.

— Mint a mágnes, úgy vonzotta maga köré Tolnai Világképűkora eddig megjelent 6 kötetével a nagyközönség hatalmas táborát, akik elé a tudományok, művelődésnek olyan útját tárt, amely nem száraz, lexikális leírásokkal unat, hanem szakszerű oktatás a szépirodalom vonzó nyelvében, regény módjára élvezhető, értékes cikkekben van megírva, olyan elevenen és olyan közvetlenül, mint maga az emberi beszéd. De nemesak a léleknek, hanem a szemnek is szolgál, mert leírásai, értékes művészi illusztrációkkal vannak gazdagítva. A most megjelent VII. kötet szinte szenzáció számba megy, mert az eddigi 6 kötetet is felülmúlja. Tolnai Világképű egy olyan értékes művel gazdagítja ezzel olvasói könyvtárát, amelyenél még eddig egyetlen nap olvasói sem dicsekedhetnek. E mű bolti ára 20 korona, s az előfizetők és hetivevők 4 korona 60 fillér ráfizetés mellett jutnak hozzá.

— A táplálkozás folytán elgyengült légzési szerveken az idült bajok, különösen a tüdőbetegség könnyebben erőt vesznek, mint egy jól táplált testen. Ezen veszedelem legyőzéséhez két nézőpontot kell figyelembe venni. Először az evési ingert kell tokozni, mi által az elgyengült gyomrot több táplálék felvételére ingerli, másodsor ameddig testierő észrevehetővé nem válik, olyan szert kell használni, amely a bacillusok képződését és fejlődését a szervezetben megakadályozza. Az ismert Sirolin nagy mennyiségű guajakolesoporthoz tartozó hatóanyagot tartalmaz, mely kimutathatóan megszünteti a bacillusok fejlődését és erős étvágygerjesztő részekkel bír, s ennéltovább adott gyógyszernek kell mondanunk, mely egyen két követelménynek megfelel annál is inkább, mert szirupszerűségénél fogva kellemes. 7215

LEGUJABB.

Reggel 3 órakor érkezett telefonjelentés.

Luganó. A Stefani ügynökség jelentésétől eltérően az olasz lapok egyértelműen azt jelentik, hogy az entente hatalmak katonai képviselői tegnap ismét külön tanácskozást tartottak és részt vettek a záró ülésen is, amelyen az angol tengerészeti misszió is megjelent.

A konferencia befejezése után Boselli miniszterelnök bankettet adott, amelyen a konferencia résztvevőin kívül a japán, román, szerb, belga és portugál diplomáciai képviselők, kabinet tagjai, politikusok és más előkelőségek is megjelentek. Boselli miniszterelnök a banketten pohárköszöntőt mondott a szövetséges uralkodók és vezető államférfiak egészségére, akik az igazságért és szabadságért együttesen szálltak harcba, és a hősi harcokra, akik mind elismerésre méltóan harcolnak. Üdvözli őket most, midőn a végleges és teljes győzelem érdekében, amely nem maradhat el, minden erejüket latba vetik a szabadság és a kultura ügyének érdekében. Briand miniszterelnök válaszában dicséri az olasz kormányt és szintén kifejezi a végleges győzelembe vetett szent hitét. A bankett után Briand miniszterelnök sokáig tanácskozott Sarraill tábornokkal. Este Anglia, Franciaország és Oroszország kiküldöttjei elutaztak, egyikük sem jelent meg a Vatikánban. Sarraill tábornok visszautazott Szalonikibe. Lloyd George az olasz királyt a főhadiszálláson táviratilag üdvözölte.

Üdvözli a királyt, mint az olasz hadsereg első katonáját és a hősi olasz hadsereget.

London. A Reuter-ügynökség jelenteti: Tarnes munkáspárti miniszter Southworkban beszédet tartott, amelyben a következőket mondotta:

— Mindnyájan kívánjuk a békét, de a legjobb útja a békének az, hogy a békét száműzzük lelkünkől mindaddig, amíg azokat a célokat nem értük el, amelyek biztosíthatják a békét. A német békejavaslat nem volt igazi békeajánlat, mert a hódító hangján, gyilkos hangulatban beszélt. Békéfeltételeink dolgában nem akarunk vadállatokkal tárgyalásokba bocsátkozni. Wilson biztos lehet abban, hogy mi nem azért viselünk háborút, hogy Németországot szétzúzzuk, hanem csak azért, hogy a katonai hatalmat leromboljuk, hogy a katonai pöffeszkedést nemcsak Németországban, de mindenütt megsemmisítsük. Mielőtt tárgyalásokba bocsátkoznánk, Németországnak Belgiumot és a többi kis népeknek általa megszállott területeit ki kell ürítenie. Németországnak bele kell egyeznie, hogy az elkövetett igazságtalanságokat helyrehozza és olyan békeszerződést írjon alá, amely az egész világ erkölcsi erejére támaszkodik.

• **Stockholm.** Pasic szerb miniszterelnök a királytól táviratot kapott, amelyben Péter király kijelenti, hogy csatlakozik ő is a trónörökös álláspontjához, hogy jelenleg gondolni sem lehet a béketárgyalásokra.

ököibe szorul s megöléssel fenyegeti azt, aki elsőnek kerül útjában. Ilyen állapotban ütközik a mezőn két fűben játszó gyermekbe. A felindult ember, aki imént inkább hasinlított fenevadhoz, mint emberhez, megtorpanva áll meg a két gyermek előtt. Az egyiket felemeli, megsimogatja szőke fejcskáját s kérdezi: „Van-e anyácskád?”

Van egy másik jelenet: A herceg leánya szerelmes lesz Homunculusba, Homunculus követné őt, de köztük áll a vőlegénye. A vőlegény elszántan Homunculus elé áll s kijelenti, hogy inkább őt ölje meg, mint menyasszonyát elvegye tőle. Homunculus aki a szerelmet nem ismeri, visszaküldi hozzá menyasszonyát s naivul kérdi a famulstól: „Mond csak, aztán igazán meg tudna ez halál, a menyasszonyáért?”

— Igen, feleli rá a famulus.

Ha az első Homunculus-film nagy hatást tett a közönségre, a második Homunculusnak a jelenetei még fokozottabban fogják a csodálatot kiváltani.

* **Koronázási film II. — az Apollóban.**

A koronázás magasztos ünnepségéről készült mozgófényképfelvétel második részét ma mutatta be az Apolló-színház. Aki az első rész pazar felvételeit látta, az türelmetlenül várta azok folytatását. Ma fél óttól kezdve valóságos ostrom alatt állottak az Apolló pénztárai és a nézőtér minden előadásra zsufolásig megtelt közönséggel. Ha nem a magyar történelem egyik legszebb, legragyogóbb fejezetét adnák vissza ezek a szingazdag felvételek, azt kellene hinnünk, hogy valamelyik filmgyár milliókba kerülő művészi tömegrendezése csillog előttünk. A mintegy 15 percig tartó filmen folyton magunk előtt látjuk ifjú királyunkat, fején Szent István koronájával, vállán Szent István palástjával, amint hű magyarjait mosolygó arccal köszönti. Az ember szíve megdobog, a mikor királyunk fehér paripáján vágatva fellovagol a koronázási dombra s kardjával a négy világtáj felé vág, jelképezve ezzel, hogy megvédi az országot minden ellenségtől. A pazar felvétel lelketemelő hangulatot váltott ki a nézőközönségből. A léha világ című nagyvárosi erkölcsrajzot vetítette még az Apolló. Ez a nagyszabású film bővelkedik az izgalmakban. Kedden ugyanez a műsor megy. Az első előadás fél 5 órakor kezdődik. 3

* „Garr detektív“-sorozat szenzációi legközelebb az Erzsébet mozgószínházban. 3461.

* Szent földön Franceska Bertini filmsorozat IV. legközelebb az Urániába. 5

* Minden osztorfőzőn este 6 órától szenzációs műsorok az Erzsébet mozgószínházban. 261

— **Értesítés.** A lap előállítási anyagokban es munkabérekben beállott nagy áremelkedésre való tekintettel lapunkat a meg nem újított előfizetés lejáratától 8 napon túl nem küldjük. Felkérjük tehát azon t. előfizetőinket, akik az előfizetési díj beküldésével hátraleltek vannak, sziveskedjenek az esedékes összeget haladéktalanul beküldeni, mert ellenkező esetben — sajnalatunkra bár — kénytelenek leszünk lapunk küldését beszüntetni.

— **Fischer Nagyruháza** felhívja az uri vevőközönség figyelmét az Andrassy-uton, a Lőcs-palotában levő fióküzletére, hol a legfinomabb bőr-ridikülők (németországi), finom, különleges illatszerek, berendezett uti nesseserek, finom kékék, fésűk, diszhajtók és csatolt nagy választékban kaphatók. Ugyazintén játékszerekben óriási választék. Olcsó árak! Figyelem a cégre! **Fischer fiókja**, a Lőcs-palotában, Pick Ernő és Lázár Gyula üzlete mellett. 6461

— **Tombola tárgyak, jux dolgok** csakis Fischer Simon nagyruházában, a Szabadságtéren kaphatók. 6461

— **Üzleti könyvek Kerpelnél.** 3549

— **A kiadóhivatal izenete.** A kiadóhivatal felkéri a t. előfizetőket, hogy az esetben, ha az Aradi Közlöny valamelyik száma nem érkezik meg a szokott időben, ugy jelentésbe ezt a körülményt annál a postahivatalnál, amely a lapot kézbesíteni szokta. A postahivatal az Aradi Közlöny kiadóhivatalát a hiányról azonnal értesíti. Ez a hivatalos értesítés korábban jut a kiadóhivatalhoz, mint az előfizető panasza.

MOZGÓKÉP SZÍNHÁZ.

Homunculus II.

(A világhírű sorozat második része ma az Urániában.)

Mindenkinek emlékeztetes az első Homunculus-film befejezése. Homunculus viharzó lélekkel hagyja ott környezetét, hogy örökre eltűnjön előlük. Az eltűnt Edgar Rodin, a famulus keresi. Eppen ő az, aki elől Homunculus leginkább menekül, mert senki sem ismeri multját annyira, mint ez a szatiracsu ember. Edgar Rodin végre is megéli a bujdosó Homunculus egy sziklás barlangban. Homunculus mindenáron azt akarja, hogy teljesen nyoma vesszen azok előtt, akik ismerik őt, hiszen üldözőjét kell látnia minden élő lényben. Bolyongásai közben egy fantasztikus országba jut, ahol De la Sagrea herceg udvarába kerül. A herceget már évek óta a bénaság kinja gyötéri. Homunculus meggyógyítja a kinlódót. Költői mélységűek a következő jelenetek, ahol Homunculus a jövőt, a minden kicsinyes indulatától ment, szemben áll megint az őt üldöző világgal, a haláttalnak üvöltő tömegével. Amint megadják, hogy Homunculus van közöttük, el akarják pusztítani. Homunculus megint felgyötört lélekkel menekül tovább, neki a nagy ismeretlenségnek.

Ez a rövid foglalat Homunculus II.-nek, amelynek jeleneteiben épp ugy benn van a zord teuszégség, mint a poetikusan beállított, szívhez szóló örök emberi motívumok. Vanak jelenetei, melyek belemarkolnak a szívekbe, etikailag telemek s hatásukban abszolút műveszeket. Egyet kettőt ezek közül, talán a legszebbeket kiragadjuk. Homunculus nemcsak hű kiserőjét látja kutyájában, hanem vaianogyorsorsának is az osztályosát, aki épp oly kirugóitja, megvetetije az embereknek, mint ő. Mikor ezt az állatot megnézi, Homunculusban lenni minden indulat, szeme szikrázik keze

EGYESULETI ÉLET.

(*) Az aradi magántisztviselők egyesülete vasárnap délelőtt tizenegy órakor tartotta tizedik évi rendes közgyűlését Bokor Alajos elnökle alatt. Bokor Alajos elnöki megnyitójában szép és kegyeletteljes szavakban emlékezett meg az elhunyt Ferenc József királyról és az alattvalói hűség hangján beszélt a trónralépett új uralkodóról. Ezután az egyesületi ügyekre tértek rá. Marót Sándor titkár hosszabb jelentésben vázolta az egyesület tíz éves működését, különösen kiemelve az elmúlt esztendőben kitejtett nagy munkásságot, a drágaság ügyében tartott nagyszabású és eredményes ankétet. Meltatta Bokor elnöknek kiváló és hervadhatatlan érdemeit. A jelenlevők az elnököt lelkesen megjeleneztek, a titkárnak pedig Salgó Pal társelnök indítványára köszönetet mondtak a jelentésért. Deutsch Izsó dr. indítványára a közgyűlés a régi tisztikart egyhangulag újból megválasztotta.

KURZER BERTALAN

végzett bécsi orvosi egyetemet és Budapesten vizsgázott fogtechnikus műterme Weitzer J.-u., Minorita-palota, II. em.

Fogat huz, plombál. Készít egyes fogat ép úgy, mint egész fogsorokat, arany koronákat és arany hidakat.

TORVÉNYKEZÉS.

§ Lukács László vejének pere. Budapestről jelentik: Springer Béla tüzérfőhadnagy Schirding Rudolf grófot Lukács László vejét hetven ezer korona erejéig beperelte. A követelés a gróf eszterházi birtokára volt bekebelezve, de mivel az ausztriai tárgyaláson a gróf igazolta, hogy neki Lukács Lászlótól harmincezer korona követelése van évi apanázs címén, áttették az ügyet a budapesti bírósághoz. A bíróság többször beidézte Lukács Lászlót és nejét, de sohasem jelentek meg. Most Lukács László és neje levélben közölték a felperes ügyvédjével, hogy semmitéle ígéretet nem tettek arra nézve, hogy apanázt fognak adni és így a követelés nem állhat fenn. A felmeres erre keresetével előállott és a pert beszüntette. Időközben Lukács László leánya már megindította a válópert a gróf-ellen.

§ A gróf pincér hercegi anyja. A marosvásárhelyi törvényszék ma ítélezett Sztáray Ferenc gróf felett, akiről — mint annak idején a lapok megírták — kiderült, hogy jogtalanul használja ezt a nevet. Az állítólagos Sztáray grófot Borinsky Micszláv hercegnő nevelte, aki később elszegényedett és a szegények házában halt meg. Halála előtt mondta meg nevelt fiának, hogy igazi neve Sztáray Ferenc gróf. A gróf ezután egy mulatóhely pincére lett, majd Wachter Odön szászregem orvosnak volt a titkára. A rendőrség később nyomozni kezdett a gróf kiléte után és a nyomozás eredménye szerint Felkay Imrénének hívják és egy felsőmagyarországi községből származik. Őa is küldték, ott azonban semmit sem tudtak születésére nézve megállapítani. Minthogy semmilyen szélhámosgot nem követett el, csupán száz korona pénzbüntetésre ítélték és ezt az elszegényedett fogsággal lerótnak vették.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

V. Sz. Temeskubinnál azonos a mai Kevevára.

Brádl. A kolozsvári postaigazgatóság.

Új könyvek.

* A Nyugat folyóirat január elseji számával tizedik évfolyamába lépett. E jubileumi száma a következő gazdag és változatos tartalommal jelent meg: Ignó: Tizedik év Nyugat. Kaffka Margit: Hangyaboly (Regény.) Szép Ernő: Versek. Ady Endre: Régi tavaszi háboru (Novella.) Prof. Dr. Sigmund Freund: A pszichoanalízis egy nehézségéről. Gellért Oszkár: Gróf Andrássy Gyula könyve a világháboru problémáiról. Móricz Zsigmond: Sójaj (Vers.) Réti Ödön: Tessék megnézni (Novella.) Lányi Sarolta: Jó volna szépen élni (Vers.) Lengyel

Menyhért: A csodálatos mandarin (Pantomime.) Babits Mihály: A Purgatorium első éneke. Révész Béla: Két miniature. Nagy Zoltán: A kéz (Vers.) Ambrus Zoltán: Háborus jegyzetek. Szini Gyula: Irodalmi kávéházak. Kesztyűs Dezső: Boldog szomorú dal. Fenyő Miksa: Móricz Zsigmond új nevelés könyve. Turcsányi Elek: Versek. Babits Mihály: Laczkó Géza: Noémi fia. Balázs Béla: A szavak sárnak (Vers.) A politika mögül: Fenyő Miksa: A monarchia háborus céljai. — Fekete Miklós: Gazdasági Figyelő. Ady Endre: A rémnek hangja (Vers.) Figyelő. Disputa. Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Vilmos császár-ut 51. sz. Előfizetési ára: Egy évre 28 K, fél évre 14 K. Egyes szám ára 1 K 40 fillér. Megjelenik minden hónap 1-én és 16-án. Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Aradon, 1917. január 9-én kedden:

A) Bérlet.

A) Bérlet.

Cigányprimás.

Operette 3 felvonásban.

Kezdeté 1/3 órakor.

A szerkesztésért felel:

Rudnyánszky Endre távollétében:

Stauber József.

NYILTYÉR.

(Az ezen sorok alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.)

ARADI KÖZLÖNY

1917. évi január hó 1-től új előfizetést nyitottunk az „Aradi Közlöny“-re.

Előfizetési árak:

Helyben:

Egész évre	28 K. — fill.
Fél évre	14 „ — „
Negyed évre	7 „ — „
Egy hóra	2 „ 40 „

Vidéken:

Egész évre	32 K. — fill.
Fél évre	16 „ — „
Negyed évre	8 „ — „
Egy hóra	2 „ 80 „

Tessék mutatványszámot kérni.

Vegyes beosztású fehér paraffin

gyertyát

7 korona 50 filléért különként belső hadszínterületre is szállítok. Rendelésnél 10% előleget kérek. Mátvalékat utánvételezem. Nagyban vételnél külön ajánlat.

Gonda Nándor, Déva

áruforgalmi vállalat.

177

Uránia

Keddtől — esütörtökig

Homunkulus

II.

Számozott jegyek délután 3 órától a mozi irodában válthatók.

51

Koronázási film II.

1065—1916. szám.

Hirdetmény.

Szapáryliget község tulajdonát képező 2 darab selejtezett vörös tarpa tenyészbika 1917. évi január hó 18-án d. e. 9 órakor a község házában nyilvános árverésen el fog adatni.

Szapáryliget, 1917. január 3.

203

Előjáróság.

10986—1916. pm.

Hirdetmény.

A m. kir. honvédelmi miniszter urnak 24691. eln. 20/b. 1916. számú körrendelete értelmében közhírré teszem, hogy a hadiszolgálatokról szóló 1912. LXVIII. t. c. 24. és 27. §-a alapján a használatra felszerelt, valamint a fel nem szerelt szén vagy fa tüzelésű fűtőkészülékeknek tiszta fémfelületű, mázolt vagy zománcozott részről készült

viztartó hengereit a jelen rendelettel hadi célokra igénybevetették. Az igénybevétel kiterjed a magánosok, gyártók és kereskedők birtokában levő, ugyancsak azokra a fűtőkészülék-hengerekre is, amelyek más számára őrzésben tartatnak.

Ezeknek a kályhahengereknek a birtokosai vagy őrzői, ugyancsak azok a gyártók és kereskedők, akik ilyen kályhahengereket raktáron tartanak, kötelesek azokat az 1917. évi január hó 15-ig hivatalomba bejelenteni.

Azok a birtokosok, akik természetben való pótlást nem igényelnek, kályhahengereiket az 1917. évi február hó 25-ig a „Magyar Szent Korona Országainak Fémrészpontja Részvénytársaság“-nak (Budapest, IV., Városház-utca 10.) továbbá Andrányi Károly és Fia aradi megbízotti cégnek szabadkézből eladhatják, ha pedig ezt nem teszik, kötelesek azokat a fent meghatározott határidőig a Budapesti Lipótvárosi fémátvételi bizottságok címére (Budapest, Lipótvárosi pályaudvar bejáratánál).

Aki fent meghatározott tárgyakat be nem jelenti, vagy be nem szállítja, ezen rendelet ellenére feldolgozza vagy elidegeníti, kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronaig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő.

Varjassy, polgármester.

**Az Augusztó Gyorssegély-
alpnál**

jó irással bíró

tisztviselőnök

azonnali belépésre

felvétetnek.

Ajánlatok Andrassy-tér 21. szám
alá küldendők. 228

5116/1916. I. K. SZ

Hirdetmény.

Dombegynasz és Magyardomb-
egynasz községek telekkönyvi
betétei az 1886: XXIX., az
1889: XXXVIII. és az 1891:
XVI. t. cikk értelmében elkészít-
tetvén és a nyilvánosságnak át-
adtván, ez azzal a felszólítás-
sal tétetik közzé:

1. hogy mindazok, kik az 1886.
XXIX. t. cikk 15. és 17. §-al alap-
jan — ideértve a §-oknak az 1889.
XXXVIII. t. cikk 5. és 6. §-ában
és az 1891: XVI. t. cikk 15. §. a)
pontjában foglalt kiegészítéseit is
— valamint az 1889: XXXVIII.
t. cikk 7. §-a és az 1891: XVI.
t. cikk 15. §. b) pontja alapján
eszközölt bejegyzések érvénytelen-
ségét kimutathatják, a végzői tör-
lési keresetüket, azok pedig, akik
valamely teherátvitelnek az
1886: XXIX. t. cikk 22. §. a. il-
letve az 1889: XXXVIII. t. cikk
15. §-a alapján való mellőzését
megtámadni kívánják, a végzői
keresetüket hat hónap alatt, vagyis
az 1917. évi július hó 20. napjáig
bezárolag a telekkönyvi hatóság-
hoz nyújtsák be, mert az ezen
meg nem hosszabbítható záros
határidő eltelte után indított tör-
lési kereset annak a harmadik
személynek, aki időközben nyil-
vánkönyvi jogot szerzett, hátrá-
nyára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az
1886: XXIX. t. cikk 16. és 18.
§-ainak esetében — ideértve az
utóbbi §-nak az 1889: XXXVIII.
t. c. 5. és 6. §-ában foglalt ki-
egészítéseit is — a tényleges bir-
ozásai alapján — a tényleges bir-
ozásai ellenében ellenmondással élni ki-
válnak, írásbeli ellenmondásukat
hat hónap alatt, vagyis 1917. évi
július hó 20. napjáig bezárolag a
telekkönyvi hatósághoz benyújtsák,
mert ezen meg nem hosszabbí-
tható záros határidő eltelte után
ellenmondásuk többé figyelembe
vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1.
és 2. pontban körülírt eseteken
kívül a betétek tartalma által előbb
nyert nyilvánkönyvi jogukat bár-
mely irányban sértve vették, —
ide értve azokat is, akik a tulajdon-
jog arányának az 1889: XXXVIII.
t. cikk 16. §-a alapján történt be-
jegyzését séremsnek találják, e
tekintetben felszólításukat tartal-
mazó kérvényüket a telekkönyvi
hatósághoz hat hónap alatt, vagyis
1917. évi július hó 20. napjáig
bezárolag nyújtsák be, mert ezen
meg nem hosszabbítható záros
határidő eltelte után a betétek
tartalmát csak a törvény rendes
utján és csak az időközben nyil-
vánkönyvi jogokat szerzett harmad-
dik személyek jogának séremsé-
neikről támadhatják meg.
Együttal figyelmeztetnek azok

a felek, akik a betétek szerkesz-
tésére kiküldött bizottságnak ere-
dési okiratokat adták át, hogy
amennyiben azokhoz egyszersmind
egyszerű másolatokat is csatoltak,
vagy ilyeneket pótlólag benyújta-
nak, az eredetieket a telekkönyvi
hatóságnál átvehetik.

A battonyai kir. járásbírótság
mint telekkönyvi hatóság 1917.
január hó 1.

Dr. Rafajlovics Mihos, s. k.
198 ö. m. k. l. jegyző.

**Gyertyán tüzifa
apritott állapotban,
méltányos árban**

eladó.

Czettel Fülöp utóda,
Hunyadi-utca 2. szám. 6844

Értesítés.

Bizományba érkezett egy
waggon prima

**parafin
gyertya**

kiárúsításra, mely 220

január hó 2-án

irodamban megkezdődött, melyre
a tisztelt érdeklődők figyelmét ez-
uton van szerencsém felhívni

Roth József utóda

szállítási és bizományi irodájá
Eötvös-utca 8. Telefon 63.

Tüzifa

waggonfélételekben meg-
rendelhető **Weiszberger**
Sámuel utódánál, 261

**Körösvölgyi páinka
raktárban**

ARAD. Telefon sz. 651.

**Ólomcsöveket
és egyéb**

**ólomtárgyakat
megvételre keresünk.**
Aradi nyomda részvénytársaság.

28815—1916. kb. Hirdetmény.

Több ízben tapasztaltam, hogy a nagymélt. m. kir. miniszterium-
nak az italokhoz kiszolgáltató cukor mennyiségének és a kiszol-
gáltatás módjának szabályozása tárgyában kelt 3165 -1916. M. E. sz.
rendeletét, melyet már 24516—1916. szám alatt I. év október hó 11-én
kelt hirdetményvel közzétettem, az érdekeltek nem tartják be.

Figyelemtetem tehát az érdekelteket (logadók, vendéglők,
kávénázak, kávémerések, cukrászdák, és más italok kímérésére szol-
gáló helyiségek, egyleti jellegű és más étkezőhelyek) hogy cukrot
italok meile csakis a fent hivatkozott s már közzétett rendelet 2.
és 3. §-ában meghatározott módon és menayiségben szabad kiszolgál-
tatni és pedig:

- a) Egész adag italhoz kocka-kristály, vagy porcukrot 18 gramm
súlyban, illetőleg kockacukorból 3 darab nagy kockát, vagy 4 darab
kiskockát. b) Egy csésze vagy egy ponár italhoz kocka- vagy kristály
vagy porcukrot 18 gramm súlyban, illetőleg kockacukorból 2 darab
nagy kockát, vagy 3 darab kiskockát. c) Kis csészékben vagy kis
ponárban kiszolgáltató italhoz kocka-, kristály- vagy porcukrot 9
gramm súlyban, illetőleg kockacukorból 1 darab nagy kockát vagy 2
darab kis kockát.

Aki a fentebb megjelölt rendelkezéseit megszegi, vagy megszegésüknél
bármily módon közreműködik, az, amennyiben cselekménye súlyosabb
büntető rendelkezés alá nem esik, kintagást követ el és két hónapig
terjedhető elzárással és százszáz koronáig terjedhető pénzbüntetéssel
büntetettik.
Green, főkapitány.

Magyar gyógyborok
Kitünő minőségű hegyaljai fehér.
édes borral készítve.

Vasas chinabor. Elsőrangú minőségű, vérképző
gyógybor, vérszegények, lab-
badozók, sápkóros gyermekek részére kiváló erősítő szer. Benne
a chinin- és vas nagy gyógyereje kiválóan érvényesül. Kis
palack ára: 2 korona 80 fillér. Nagy palack ára: 4 korona.

Condurongó bor. Kiváló gyomorerosító szer,
finom fűszeres ízű, zson-
gító, a gyomorra és belekre jótékony hatást gyakorló gyógybor.
Gyomorbetegnek részére és ott, ahol a condurongó kéreg ja-
valva van. Egy palack ára: 3 korona.

Pepsin bor. Egyesíti a pepszin és a sósav jó tulaj-
ságait és kiválóan alkalmas a most
nehézén beszerezhető Acidol pepszin helyettesítésére. Gyenge
emésztésnél igen ajánlható. Egy palack ára: 3 kor. 60 fillér.

Kapható a készítőnél: 1845

**Rozsnyay Mátys gyógy-
szertárában Arad, Szabadság-tér.**

Fagydagánatok stimulátiócsára,
fagyvizketeg-
ség biztos meg-
FRIGIN. Ara ecsettel és uta-
sítással 1 korona.

szüntetésére legjobb
szer a

Legfájdalmasabb tyukszemétől is 3 nap alatt
mindenki
megszabadul
a Hajós-féle ANAGALLIN használata által. — Kezelése igen egyszerű, nem
piszkít, nem ragadós. A beszerzésénél vigyázni kell az ANAGALLIN szóra.
Ara használati utasítással együtt 1 korona.

Poloskák kiirtására a legalkalmasabb és teljesen csak a „Phenol-
sav“-val eszközölhető. A butorokat nem rontja, még a
petéit is kiirtja. Ara 1 üvegnél 1 korona.

Legjobb fekete hajfestő a „Helogen“. Egy pár
perc alatt bármely haját,
vagy bajuszt a legzsebb
állandó fekete színre lehet festeni anélkül, hogy a színt le lehetne mosni.
Ara 3 korona 40 fillér.

A fenti szerek kap-
hatók a készítőnél **Hajós Árpád** gyógyszer-
tárában

ARAD, Andrassy-tér 22. sz.

Alapították 1886. évében az Aradmegyei Köskórház számára. 297

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetéseket díjat anélkül szerkesztjük.
Minden szó hirdetéséért 3 B. Vastagabb betűkkel 16 B.
A vastagabb betűkkel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni.
A legkisebb hirdetés ára 1 korona.
Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. Hirdetéseket délután 1/2 óráig veszik fel.
A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetéseket, amelyek tartalmában fogva szerdai alakjában nem közzétehető, megváltoztassa.

Levelezés.

„Egy előfizetés leánya“
Nagyhalomgy. levele van a kiadóhivatalban. 241

Deák Ferenc!
E jellegre levele van a kiadóban. 259

Fiatallány
két a szükség viz rá, hogy ezután tisztességes ömeretiséget kössön uriemberrel, ki zavart helyzetéből kisegítendő. „Csodacsók“ jellegre levelet kér a kiadóba. 248

„Fűrés virág“
sürgős levél ment a kiadóba. 252

Alkalmazást nyer.

Intelligens
kiezolgáló leány és egy tanuló leány felvétetik Ingusz I és Fia cégnél. 237

Ispán
nő, szorgalmas, erélyes kerestetik, ugyancsak egy vőlegény, aki az erdélyi karikaművelést ért. Bizonyítványmások keretnek Fried Ekeles, Algyógy (Hunyadmegye.) 242

Jó és gyors kékárny
leány azonnal alkalmazást nyer. Cim a kiadóban. 100

Festékereskedő
segéd felvétetik Meer Mór és Fia festékereskedésében, Andrassy-tér. 253

Ein deutsches Fräulein
die bei Kinder war, wird sofort aufgenommen bei Luttwák József, Asztalos Sándor-gasse 8. 258

Irodista nő,
ki kereskedelmi végzet és a román nyelvet bírja, ajánkozhatik S. C. jelige alatt a kiadóhivatalba. 256

Egy ügyes fiú
kifutónak nyomdánkban felvétetik.

An Aradi és Csaszádi
Egyesült Vasszak magán üzemének központi felügyelőse, sürgős belépésre keres stabil gépezet kezelésében jártas gépezet, fűrészmestert és gattereseket. 6850

Nyomdász-tanulónak
felvétetik két fiú, kik a 14. évet betöltötték és legalább 6 osztályt végeztek. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Alkalmazást keres.

Közvetítő
ki a háztartásban teljesen jártas, magános urhoz ajánkozhatik Vidékre is. Cim a kiadóhivatalban 247

Deutsches Fräulein
wünscht Stelle zu Kindern. Spricht auch Englisch. Adresse A. F., Szent-Ágota (Erdély) Niedergasse 49. 240

Intelligens nő
háztartásnak ajánkozhatik plébániára, magános urhoz vagy urhoz, hol ügyes sege, becsületességért állandó otthont lelne. Cim a kiadóhivatalban. 251

Irodista
gyakorlott levelező, állást keres. Ajánlatokat kér: „Géprővő“ jellegre a kiadóhivatalban. 250

4 polgári
végzett leány állást keres. Gépráshoz is ért. Cim a kiadóban. 1961

28 éves nőstén vadér,
ki minden vad, de különösen a fácán tenyésztéshez ért. erdő, mező, szőlő kezeles: en és kertészetben is járta, január 15-re állást keres. 219

Műs, vagy 15hectárnak
ajánkozhat nagyobb urasághoz, jó megjelölésű 28 éves nőstén fiatalember, jó bizonyítvánnyal, január 15-iki belépéssel Cim a kiadóhivatalban. 218

Üzletek.

Szabadság-tér 5-6. szám
alatti volt Rics szappanüzlet, azonnal kiadó. Bővebbet Hammer műszeresnél. 186

Lakást keres.

3 szobás
modern lakást keres azonnalra vagy febr. 1-re gyermektelen házaspár. Ajánlatot a kiadóba keretnek. 246

Butorozott
két ágyas szoba konyhával vagy konyhabasználattal kerestetik „Lakás“ jellegre a kiadóba. 248

Butorozott lakás kerestetik
garconlakás 1-2 szoba, előszoba, fürdőszoba, különbejáratú a város központjában január 15-re kerestetik. Ajánlatokat „Garconlakás“ jellegre a kiadóba. 218

Kiadó lakás.

Külföldi bejárattal
utcai szoba a földszinten azonnal kiadó. Zoltán-utca 2. sz. 245

Egy utcai
butorozott szoba kiadó. Csiky Gergely-utca 3 sz. 222

Modern 4 szobás
földszinti, vagy 1 emeleti lakás, mellékhelyiségekkel 1. 4. majus elsajátára kerestetik. Helyleg magánhoz is. Cim a kiadóhivatalban. 217

Gyógyászat.

Hán és viszkozitás
elleni fehér kenőcs kapható Ferenc-téri Vajdits-gyógyászatban. Kis tégely 1 korona 50 fillér, nagy tégely 3 korona. 6171

Dr. Schajkovszky
lábizadás elleni szere, bizony, kipróbált artalmatlan szer, rögtön hat, ára 1 korona. Kapható Földes és Hehs gyógyszerárban.

Ingatlan.

Tehermentes
kisebb magánház termő nemes gyümölcs fűkkel beültetett kerttel eladó. Cim a kiadóban. 225

7 hold szállás
gyönyörűen parkozott, uriak, melléképületekkel, pincéfelszereléssel a város közvetlen közelében eladó. Cim a kiadóhivatalban. 226

Ház eladó.
Mosóczi telepen Dugonich-utca 20. számú ház eladó. Cim a kiadóhivatalban. 228

Sarid-utca 20. számú
sarokház, melyben jóforgalmu szatócsüzlet van, dohány- és italmérési jogokkal, eladó. — Ugyanott fűtéses megvételre kerestetik. 302

Gróf Leiningen-utcaiban
levő jól jövedelmező emeletes bérház előnyös feltételek mellett eladó. Bővebbet Aradi Kereskedelmi Bank. 229

4 szobás ház
nagyobb sarokház eladó. Cim a kiadóhivatalban. 227

Vétel és eladás.

Talpkabás
fekete, raglán smoking és férföltönyök jutányosan eladó Choris. Aron-utca 2. I. emelet 13. 230

Gátlós
eladó. Erzsébet-körút 37. II. 12. 257

Cimbalom
megvételre kerestetik. Kiss Ernő-utca 2. sz. földszint. 233

Eladó
egy pár eszma, alig használt, egy pár lábszárvédő, bagaria bőrből és 4 mtr. 4 cm. széles gép szij. Cim a kiadóban. 249

Kerékpár
jókabban levő eladó Thököly Imre u. 4. Steiner. 265

Egy papagály
részalkitával együtt eladó. Gróf Károlyi-utca 2. Marksteinerné. 254

Vessék
a legmagasabb árban vaktól levett fél ruhát, mindenféle egyenruhát valamint használt butort. Vidékre is megyek. Blajer Ignác, Boczkó-utca 1. 229

Ünnevi könyvek
beíró könyvek, és irodaszerek raktára Deák Béni könyv- és papírkereskedésében Forray utca. Telefon 902. 6071

2-200 kéve
zsuzsalma megvételre kerestetik. Ajánlatok az aradi és csaszádi egyesült vasutak Magánüzemeinek központi felügyelőségéhez, József főteret 23. sz., III. földszint, VI. ajtó intenzendők. 6607

Új bútorokkal!
Butorok a legjobb kivitelben kaphatók, hitelre is megvásárolhatók, és részletekre szállítók. Garai Károly bel. cég autorizálásban Aradon, Asztalos Sándor-utca 8. sz. 913

Tábori dobozok,
levelező-lapok, levelek és papírdruk nagyban és kicsinyben jutányos áron kaphatók Pichler Sándor papírkereskedésében és könyvnyomdájában Arad, Szabadság-tér 1. Telefon 908. 601

Különte.

Métlen reggel
a Török Ignác-utca 9 számú ház udvarából kirepült két fehér liba. Megtaláló illő jutalomban részesül ugyanott. 244

Elvesztett
pénzek délután egy fekete bőr ridikül a „Nepszava“ lap nyugtáival és három kis kulccsal. Megtaláló keretük Gr. Leiningen u. 12. sz. alatt átadni.

A drága vanília!
teljesen pótolja a pompás zamatú Vanillont, egy zacskó ára 10 fillér. Cukrászoknak, vendéglátóknak nélkülözhetetlen. Földes gyógyszerár, Hehs gyógyszerár. 12

Írógépek
új és használt, üzemkellékek, szakszerd javítások, irasmunkák és sokszorosítók, gépirás tanítás Bodnár József írógépszaküzletében Salsz-utca 3. Telefon 11-41. szám. 4701

Hehs Vasas chiassora.
Suveren szer vérszegénység, sáncór, szédülés, a vérszegénységből eredő ideg-bajok, étvágytalanság, gyomorbántalmak, lés. Általános gyengeség ellen. Páratlan vérképző és vérjavító. Bistos óvszer malarikus fertőzések és minden infekcióból eredő meg-betegedés ellen ugy felelőteknek, mint gyermekeknek. Ara 3 kor. Hehs gyógyszerár, Földes gyógyszerár. 12

Tyukszem
és minden bőrkeményedés ellen biztosan ható szer, Hehs gyógyszerész tyukszem-tápasza. A legmegrózódottabb tyukszem a tapasz párnái használata után leválik, a gyótró fájdalom azonnal megszűnik. Ara 60 fillér, Hehs gyógyszerár, Földes gyógyszerár Arad. 12

Olcsó tűzifa!
Tűzifa waggontételekben, 6íbe rakva, felfűréselve, olcsó árban kapható

AUFRICT MIKSA
cég fakeskedésében

Arad, Kossuth-utca sarok
ó temető előtt. 230

Ugyanett forgács eladó!

Aranyat és Ezüstöt
legmagasabb áron vesz, vagy beoszerél; ugyancsak régiségeket vesz és elad

Losonczi Lajos
óras és ékszerész üzlete

ARAD, Szabadság-tér.
Telefon 904.

Láb- és kézizzadás
bistosan és leggyorsabban elmúlik, a „Peppe“ folyadék és „Peppe“ hintőpor segítségével.

Szárít! . . . Szagtalanít!!

Peppe folyadék ára használati utasítással 1 kor. 20 fill.
Peppe hintőpor 1 kor. — fill.

Legfájdalmasabb tyukszemétől
is három nap alatt mindenki megszabadul a Hajós-féle ANAGALLIN használatával. Kezelése igen egyszerű, nem piszkít, nem ragadós. A beszerzésnél vigyázni kell az ANAGALLIN szóra. Ara használati utasítással 1 korona.

Gyöngyfehér fogakat nyerünk a Doré fogpaszta
használatával. Nem habzik! A szájüreget desinfectálja, utóíze igen kellemes. Ara egy porcellán-zselencének 80 fillér.

Fonti szerek kizárólagos készítője és egyedül nagy raktára:

HAJOS ÁRPÁD
gyógyszerár Arad, Andrassy-tér 22. sz. (Mogyoróssal szemben)